

از شب عاشق
تا آدینه
ظهور

لڑشپ عاشور تا آدینہی ظہور

ختم زیارت عاشورا برای تعجیل

در امر فرج مولا

علی اکبر مهدی پور

از شب عاشور تا آدینه‌ی ظهور

نویسنده: علی اکبر مهدی پور

ناشر: عطر عترة

چاپخانه: پرستش

تیراژ: ۱۰۰۰۰ نسخه

چاپ اول: محرم الحرام ۱۳۸۷

شابک: ۱-۷۶۴-۷۹۴۱-۹۶۴-۹۸۷

قیمت: ۸۰۰ تومان

تلفن مرکز پخش: ۰۹۱۳۱۰۸۲۶۰۴

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي
خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ
وَالَّذِي يُضَوِّبُ الْمَوْتَاطِئَ
إِذَا قَامَ إِلَى الصَّلَاةِ
يَجِدُهَا مُتَبَدِّلَةً
وَالَّذِي يُنَزِّلُ الْمَطَرَ
وَالَّذِي يُغْنِي بِهَا
الْبَشَرَ وَهُوَ الْغَنِيُّ
الْكَرِيمُ
وَالَّذِي يُنَزِّلُ الْغُلُقُاطِ
وَالَّذِي يُغْنِي بِهِ
الْبَشَرَ وَهُوَ الْغَنِيُّ
الْكَرِيمُ
وَالَّذِي يُنَزِّلُ الْغُلُقُاطِ
وَالَّذِي يُغْنِي بِهِ
الْبَشَرَ وَهُوَ الْغَنِيُّ
الْكَرِيمُ

فهرست مطالب

- از ژرفای عاشور تا بلندای ظهور ۷
- از طلوع نور تا هنگامه ظهور ۷
- از عصر عاشور تا آدینه ظهور ۸
- آوای «یا بن الحسن» از حسین آموختیم ۸
- گلبانگ: «منا المهدی» را از امام سجاد آموختیم ۱۰
- راز بقای مکتب را از قهرمان کربلا آموختیم ۱۰
- ما شور حسینی را از حضرت مهدی آموختیم ۱۲
- همراه با راهیان نور از کربلا تا کربلا ۱۲
- سیمای دلربای امام حسین و امام زمان در آینه قرآن ۱۴
- ثار الله و حضرت بقیة الله در احادیث قدسی ۱۶
- نهمین فرزند امام حسین علیه السلام ۱۷
- جلوه‌هایی از روابط تنگاتنگ امام حسین و امام زمان ۱۸
۱. عاشورا روز قیام جهانی ۱۸
۲. کوفه پایتخت دولت کریمه ۱۹
۳. یاران مشترک ۲۰
۴. همسو با نهضت حسینی ۲۰
۵. شب نیمه شعبان شب زیارتی خاص امام حسین ۲۰
۶. شب قدر شب زیارتی امام حسین ۲۱
۷. امام زمان در سرزمین کربلا ۲۲
۸. شب جمعه شب زیارتی امام حسین ۲۲
۹. روز عرفه روز زیارتی خاص امام حسین ۲۳

۲۴	۱۰. جایگاه و ویژه‌ی امام حسین در دعای ندبه.....
۲۴	جایگاه حضرت مهدی در زیارت عاشورا.....
۲۵	۱. شعار عاشوراء.....
۲۵	۲. امام همیشه پیروز.....
۲۶	۳. امام به حق ناطق.....
۲۶	ختومات و جایگاه آنها در اسلام.....
۲۸	ختم ادعیه و اذکار.....
۳۰	چهل روز توسل، تضرع و تهجد.....
۳۲	قداست عدد چهل.....
۳۴	ختم زیارت عاشورا برای تعجیل در امر فرج.....
۳۶	مطمئن‌ترین و نزدیک‌ترین راه.....
۳۷	آثار معجزآسای زیارت عاشورا.....
۴۲	سند زیارت عاشورا.....
۴۳	همسو با قرآن.....
۴۳	همسو با سنت.....
۴۴	راه آسان.....
۴۵	آداب ختم.....
۴۷	کیفیت ختم زیارت عاشورا.....
۴۹	زیارت امین الله.....
۵۲	زیارت عاشورا.....
۶۲	دعای علقمه.....
۷۱	آثار چاپ شده‌ی مؤلف.....

□ از ژرفای عاشور تا بلندای ظهور

اعتقاد به منجی و ظهور مصلح جهانی سابقه‌ای طولانی به بلندای تاریخ دارد، از نخستین روزی که بشر گام بر فراز کره خاکی نهاد، نوید حکومت صالحان به دست توانای حضرت بقیة الله - ارواحنا فداه - توسط پیامبران الهی در سر لوحه آموزه‌های دینی قرار گرفته است.^۱

تنها چیزی که بر آن سبقت بسته و پیش از آفرینش انسان با کلک قضا بر لوح تقدیر رقم خورده، هنگامه شهادت حسینی است، چنانکه امام جواد علیه السلام می‌فرماید:

أَوَّلُ مَا جَرَى بِهِ الْقَلَمُ عَلَى اللُّوحِ قَتْلُ الْحُسَيْنِ؛

هنگامی که برای نخستین بار قلم بر فراز لوح به گردش درآمد،
هنگامه شهادت امام حسین علیه السلام را رقم زد.^۲

□ از طلوع نور تا هنگامه ظهور

روز میلاد مسعود امام حسین علیه السلام، پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله از پیوند خاص امام حسین با آخرین امام نور پرده برداشته، پس از شرح شهادت مظلومانه امام حسین علیه السلام فرمود:

۱. شاهد صدق این گفتار نویدهای برجسته و بر جای مانده تورات، انجیل، زبور و دیگر کتب انبیای پیشین است که به پیوست تورات و انجیل به عنوان کتاب مقدس به بیش از یک هزار زبان چاپ و منتشر شده است. [ر.ک: نگارنده، او خواهد آمد، ص ۱۱۷-۱۴۸، چاپ چهاردهم].

۲. میرجهانی، البكاء للحسین، ص ۲۲۷، چاپ رسالت.

فَمَنْ نَصَرَهُ فَقَدْ نَصَرَنِي وَنَصَرَ وَلَدَهُ الْحُجَّةَ؛

هر کس او را یاری دهد، مرا یاری کرده و فرزندش حضرت حجت را یاری نموده است.^۱

□ از عصر عاشور تا آدینه‌ی ظهور

عصر عاشورا فرشتگان از مشاهده‌ی چهره‌ی خونین سالار شهیدان به تضرع درآمدند، از این جنایت هولناک به درگاه ربوبی شکوه نمودند، خداوند منان سایه و شَبَّح حضرت بقیه‌الله را به آنان پدیدار ساخته، فرمود:
با این ایستادگان انتقام او را خواهم گرفت.^۲

□ آوای «يَا بَنَ الْحَسَنِ» از حسین آموختیم

وجود مقدس سالار شهیدان امام حسین عليه السلام شب عاشورا، پس از آزمودن یاران خود، خطبه‌ی مفصلی ایراد نموده، آن شب استثنایی جهان آفرینش را به گفتمان ظهور و قیام مصلح جهانی اختصاص داده، در فرازی از این گفتمان مهدوی فرمود:

أَبْشِرُوا بِالْجَنَّةِ، فَإِنَّهُ إِنَّمَا نَعَمْتُ مَا شَاءَ اللَّهُ، بَعْدَ مَا يَجْرِي عَلَيْنَا،
ثُمَّ يُخْرِجُنَا اللَّهُ وَإِيَّاكُمْ حَتَّى يَظْهَرَ قَائِمُنَا، فَيَنْتَقِمَ مِنَ الظَّالِمِينَ، وَأَنَا
وَأَنْتُمْ نُشَاهِدُهُمْ فِي السَّلَاسِلِ وَالْأَغْلَالِ وَأَنْوَاعِ الْعَذَابِ؛

۱. حائری، معالی السبطين، ج ۱، ص ۲۰۹.

۲. کلینی، الکافی، ج ۱، ص ۴۶۵.

با بهشت برین بر شما بشارت باد، سوگند به خدا، پس از آنکه حوادث عاشورا بر ما رخ می‌دهد، تا خدا بخواهد درنگ می‌کنیم، آنگاه خداوند به هنگام قیام قائم ما، ما را بیرون می‌آورد، پس از ستمگران انتقام می‌گیرد، من و شما آنان را به بند کشیده شده، با انواع زنجیرها و شکنجه‌ها مشاهده می‌کنیم.

پرسیدند: قائم شما کیست؟

امام حسین علیه السلام به امام محمدباقر علیه السلام که در محفل حضور داشت، اشاره کرده فرمود:

او هفتمین فرزند این پسر: محمد بن علی الباقر می‌باشد.

او حجّت بن الحسن بن علی بن محمد بن علی بن موسی بن جعفر بن محمد، فرزند پسر علی - امام سجاد - می‌باشد.

او مدّتی بس دراز غیبت می‌کند، سپس ظاهر شده جهان را آکنده از عدل و داد کند، همانگونه که پر از جور و ستم شده باشد.^۱

سالار شهیدان با این خطبه آتشین خود به عاشورائیان آموخت که آنها باید با فریاد رسا و روح بخش: «یا بن الحسن» آوای انتظار را در خیمه تاریخ بنوازند و زمینه ظهور آن رهایی بخش الهی را فراهم آورند، تا روزی به فرمان پروردگار ظهور نموده، انتقام خون مظلومان را بگیرد، با شعار: «یا لثاراتِ الحُسَینِ» پرچم خونین حسین را بر فراز کاخهای ستمگران به اهتزاز درآورد.

۱. میرلوحی، کفایة المهدی، ص ۵۱۳، ح ۱۹؛ عبدالرزاق مفرّم، مقتل الحسین، ص ۲۱۵.

□ گلبانگ: «منا المهدی» را از امام سجاد آموختیم

و اینک برماست که به دنبال قافله‌ی حسینی حرکت نموده، کوچه و بازار کوفه و شام را پشت سر نهاده، بر کاخ یزید بتازیم و گوش جان به سخنان فخر ساجدان، زینت عابدان، معمار فرهنگ عاشورا، امام سجاد علیه السلام بسپاریم، که در جامه‌ی اسارت، با غلِ جامعه در گردن، با یک دنیا صلابت و اقتدار، بر فرعون زمان بانگ برآورده می‌فرماید:

وَمِنَّا مَهْدِيٌّ هَذِهِ الْأُمَّةُ؛^۱

هان ای طاغوت افسار گسیخته، به هوش باش که آن مهدی قائم که ظهور کرده کاخ فرعونیان را بر سرشان فروریخته، شالوده‌ی حکومت واحد جهانی را بر ویرانه‌های ابرقدرتها بنیان می‌نهد و زنجیر اسارت و بردگی را از مظلومان تاریخ برمی‌گیرد و شهد شیرین آزادی را در کام رنج دیده‌ها و ستم‌کشیده‌ها فرو می‌ریزد، از ماست.

□ راز بقای مکتب را از قهرمان کربلا آموختیم

و اینک راز بقای مکتب سرخ عاشورا تا سپیده دم ظهور سبز مستقم کربلا را از مکتب عقیده بنی‌هاشم، شریکه‌ی الحسین، نایب‌الزهرا، قهرمان کربلا، حضرت زینب کبری علیها السلام می‌آموزیم، که جامه‌ی اسارت بر تن، با خطبه‌ی آتشین خود تخت و تاج طاغوت زمان را به لرزه درآورد، همچون مادرش حضرت زهراء علیها السلام خلیفه‌ی مقتدر زمان را به استیضاح کشید، مهر بطلان بر پیشانی

طاغوت لجام گسیخته اموی زده، راز بقای مکتب سرخ را با صلابت و اقتدار بر تارک زمان بر قلم زرین ثبت کرد و خطاب به فرعون زمان فریاد برآورد که:

فَكَذِّبْتَكَ، وَاشْعَ سَعْيِكَ، وَنَاصِبٌ جُهْدَكَ، فَوَاللَّهِ لَا تَمُحُو ذِكْرَنَا
وَلَا تُمِيتُ، وَحَيْثَا؛

هر چه می خواهی تلاش کن، حيله‌هايت را به كار بينداز، همه‌توانت را به كار بگير، به خدا سوگند هرگز نمی توانی نام ما را از صفحه‌ی روزگار بيندازی و کانون وحی ما را نابود کنی.^۱

آری قهرمان کربلا راه مبارزه با ابر قدرت زمان را در پنج سالگی در مکتب مادر آموخت، دژ مستحکم امویان را تسخیر نمود، در پایتخت امویان سفارت‌خانه بنیاد نهاد، دخت سه ساله امام حسین، حضرت رقیه بنت الحسین را به عنوان سفیر خود در پایتخت دشمن نصب کرد و سرفراز به نزد برادر بازگشت.

او دقیقاً روز اربعین، بیستم ماه صفر به سرزمین کربلا رسید^۲ گزارش سفر داد، شرح دلاوریهایش را با برادر در میان گذاشت و برای تقدیم استوارنامه به خدمت مادرش حضرت زهرا علیها السلام راهی مدینه شد.

و اینک بر یوسف زهرا است که به فرمان خدا ظهور کرده بر اردوگاه کفر جهانی بتازد و آخرین شاخه امویان را از ریشه و بن برکند و سفیانی - جُرثومه فساد دوران - را در کرانه دریاچه طبریّه گردن زند و عدالت را در پهنه گیتی بگستراند.

به امید آن روز.

۱. شیخ جعفر نقدی، زینب الکبری، ص ۵۵.

۲. بیرونی، الآثار الباقیه، ص ۴۲۲.

□ ما شور حسینی را از حضرت مهدی آموختیم

اگر سرور شهیدان، سالار دلباختگان، اسوه و الگوی پاکبازان، در طول حیات از فرزند برومندش حضرت مهدی سخن گفته و شب عاشورا را به گفتمان مهدوی اختصاص داده و شهدای کربلا را به ظهور و رجعت در دولت مهدوی نوید داده است، حضرت بقیه‌الله نیز همه روزه در بامدادان و شامگاهان، به یاد جدّ مظلومش سیلاب اشک بر چهره جاری ساخته، عرضه می‌دارد:

فَلَيْنَ أَخَّرْتَنِي الدُّهُورُ، وَعَاقَنِي عَنِ نَصْرِكَ الْمَقْدُورُ، وَلَمْ أَكُنْ لِمَنْ
خَارِبَكَ مُخَارِباً، وَلِمَنْ نَصَبَ لَكَ الْعَدَاوَةَ مُنَاصِباً، فَلَأَنْدُبَنَّكَ صَبَاحاً
وَمَسَاءً، وَلَا أَبْكِيَنَّ عَلَيْكَ بَدَلَ الدَّمِوعِ دَمَاءً؛

اگر روزگار مرا به تأخیر انداخت و تقدیرات مرا از یاری تو باز داشت،
نبودم که با دشمنانت بجنگم و با کسانی که با تو سرستیز داشتند پیکار
کنم، اینک هر صبح و شام برایت نوحه‌سرایی می‌کنم و به جای اشک از
دیدگانم خون می‌فشانم.^۱

□ همراه با راهیان نور از کربلا تا کربلا

و اینک بر ماست که به دنبال کاروان حسینی حرکت کرده، درس
شهامت، شجاعت، صلابت و حمایت از مکتب امام زمان خود را از آن
اسوه‌های فضیلت بیاموزیم، با شوری برخاسته از شعور و درنگی نشأت

گرفته از وقوف، با ختم آگاهانه زیارت عاشورا، چهل منزل قافله حسینی را همراهی کنیم، به مدت چهل روز، از عاشورا تا اربعین با توجه کامل و بهره‌گیری وافر از مضامین عالیه و فرازهای برجسته آن، در فراق یار ندبه سر دهیم و برای تعجیل در امر فرج یوسف زهرا دعا کنیم.

در این نوشتار، با بضاعتی مُزجات، در این راستا گام نهاده، از پیوند تنگاتنگ فرهنگ عاشورا با فرهنگ انتظار سخن گفته، از ختومات و جایگاه آنها در اسلام، قداست عدد چهل، متن زیارت عاشورا، سند، محتوا و آداب ختم زیارت عاشورا بحث کردیم، به این امید که شاهد لبخند رضایت و قبول در لبان نازکتر از گلِ یوسفِ زهرا باشیم، عاشورائیان را به کار آید و منتظران را به حرکت بیشتر وادارد.

عزیزانی که در این چهل روز توفیق ختم زیارت عاشورا را پیدا می‌کنند، سعی کنند که رابطه خود را با زیارت عاشورا قطع نکنند و تا پایان عمر خود همه روزه از فیض بیکران آن برخوردار باشند، چنانکه امام باقر علیه السلام به «علقمه» فرمود:

اگر بتوانی که امام حسین علیه السلام را همه روزه از خانهات با این زیارت، زیارت کنی، انجام بده، که همه این پاداشها برای تو خواهد بود.^۱
خداوند منان این تلاشها را موجب قُرب ظهور موفور السُرور آن حضرت و تقرّب نویسنده، خواننده و همه تلاشگران برای چاپ و نشر، این اثر و مروّجان فرهنگ عاشورا و انتظار قرار بدهد.

***

□ سیمای دلربای امام حسین و امام زمان در آئینه قرآن

در شماری از آیات قرآن نام نامی و یاد گرامی امام حسین و حضرت صاحب الزمان علیه السلام در کنار هم بیان شده‌اند، که به چند نمونه از آنها اشاره می‌کنیم:

۱. ﴿ وَ مَنْ قُتِلَ مَظْلُوماً فَقَدْ جَعَلْنَا لَوْلِيَّهِ سُلْطٰنًا ﴾؛

کسی که به ستم کشته شود برای ولی او سلطه قرار دادیم.^۱

امام رضا علیه السلام در تفسیر آن فرمود:

در حق امام حسین و حضرت مهدی نازل شده است.^۲

امام صادق علیه السلام در همین رابطه فرمود:

در حق امام حسین نازل شده است.^۳

امام باقر علیه السلام فرمود:

منظور از مقتول امام حسین و منظور از ولی او قائم علیه السلام است.^۴

۲. ﴿ وَ جَعَلَهَا كَلِمَةً بَاقِيَةً فِي عَقْبِهِ ﴾؛

آن را کلمه‌ای پایدار در نسل او قرار داد.^۵

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله بزرگ مفسر قرآن در تفسیر این آیه شریفه فرمود:

خداوند امامت را در صلب حسین قرار داد، که نه تن از امامان از صلب او

۱. سوره اسراء، آیه ۳۳.

۲. قندوزی، ینابیع المودة، ج ۳، ص ۲۴۳.

۳. کلینی، الکافی، ج ۸، ص ۲۱۲، ح ۳۶۴.

۴. عیاشی، التفسیر، ج ۳، ص ۵۰.

۵. سوره زخرف، آیه ۲۸.

خارج شوند که از آنهاست مهدی این امت.^۱

زینت عابدان و فخر ساجدان، امام سجاد علیه السلام در این رابطه فرمود:

امامت را در پشتِ امام حسین قرار داد تا روز قیامت.^۲

رئیس مذهب امام صادق علیه السلام نیز فرمود:

امامت را کلمه‌ای پایدار در پشتِ امام حسین قرار داد تا روز قیامت.^۳

و در تفسیر: ﴿فَأَتَمَّهُنَّ﴾^۴ فرمود:

آن را به اتمام رسانید تا قائم علیه السلام دوازده امام، که نه تن از آنها از فرزندان

امام حسین علیه السلام است.^۵

۳. ﴿وَالْفَجْرِ * وَ لَيْالٍ عَشْرٍ﴾؛

سوگند به سپیده دم و شبهای دهگانه.^۶

گذشته از احادیث فراوان که آیات پایانی سوره فجر را به امام حسین علیه السلام

تفسیر کرده‌اند،^۷ امام صادق علیه السلام می‌فرماید:

سوره فجر را در نمازهای واجب و مستحبی خود بخوانید که سوره امام

حسین علیه السلام می‌باشد.^۸

و در تفسیر: ﴿وَالْفَجْرِ﴾ می‌فرماید:

۱. خزّاز، کفایة الأثر، ص ۸۶.

۲. قندوزی، ینابیع المودة، ج ۳، ص ۲۴۹.

۳. شیخ صدوق، معانی الأخبار، ص ۱۲۶.

۴. سوره بقره، آیه ۱۲۴.

۵. شیخ صدوق، کتاب النبوة، ص ۱۰۰.

۶. سوره فجر، آیه ۱ و ۲.

۷. علی بن ابراهیم، تفسیر القمی، ج ۲، ص ۴۲۱.

۸. شیخ صدوق، ثواب الأعمال، ص ۱۲۳.

منظور از «فجر» سپیده دم ظهور قائم علیه السلام می باشد.^۱

□ ثار الله و حضرت بقیة الله در احادیث قدسی

در احادیث فراوان سیمای دلربای حضرت مهدی علیه السلام در عصر روز عاشورا برای فرشتگان در کلمات قدسی خداوند منان ترسیم شده که به چند نمونه از آنها بسنده می کنیم:

۱. امام صادق علیه السلام می فرماید:

زمانی که هنگامه شهادت امام حسین علیه السلام رخ داد، فرشته‌ها ناله‌ها سر دادند و اشک فراوان ریختند و به سوی پروردگار تضرع نمودند و عرضه داشتند:

آیا با حسین که برگزیده تو و فرزند پیامبر تست، چنین رفتار شود؟!؟

خداوند منان سیمای قائم علیه السلام را برای آنان برافراشت و فرمود:

با این (قائم) انتقام او (امام حسین) را خواهم گرفت.^۲

۲. ابو حمزه ثمالی از امام باقر علیه السلام پرسید: چرا به حضرت مهدی علیه السلام

«قائم» گویند؟ فرمود:

هنگامی که جد بزرگوارم حسین علیه السلام کشته شد، فرشتگان به سوی

پروردگار تضرع و زاری کردند و گفتند:

آیا می گذاری از کسی که برگزیده و فرزند برگزیده‌ات را از میان بندگانت

به قتل می رساند؟!؟

خطاب شد:

۱. سید هاشم بحرانی، البرهان، ج ۱۰، ص ۲۶۴.

۲. کلینی، الکافی، ج ۱، ص ۴۶۵.

ای ملائکه من! آرام باشید که سوگند به عزت و جلال خودم، انتقام او را از آنها خواهم گرفت، اگرچه زمانی بگذرد.

آنگاه خداوند منان سیمای امامان از فرزندان امام حسین علیه السلام را برای فرشته‌ها آشکار نمود، پس آنها شادمان شدند و مشاهده کردند که یکی از آنها در حال ایستاده مشغول نماز می‌باشد، پس خداوند فرمود:

بِذَلِكَ الْقَائِمِ أَنْتَقِمُ مِنْهُمْ؛

با این ایستاده (قائم آل محمد علیه السلام) از آنان انتقام خواهم گرفت.^۱

***

□ نهمین فرزند امام حسین علیه السلام

نکته‌ای بس ظریف در احادیث پیشوایان معصوم در پیشگویی آنان از مهدی موعود علیه السلام این است که در احادیث فراوان، حضرت مهدی علیه السلام را به عنوان: «نهمین فرزند امام حسین علیه السلام» معرفی نموده‌اند، که تعداد آنها را آیه‌الله صافی ۱۶۰ مورد بیان کرده‌اند.^۲

و اینک به چند نمونه از آنها تبرک می‌جوئیم:

۱. پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله در روز میلاد مسعود امام حسین علیه السلام نور دیده‌اش را

در پارچه‌ی سپیدی پیچیده به حضرت فاطمه علیه السلام برگردانیده فرمود:

فاطمه جان! او را بگیر که او امام، فرزند امام و پدر نه امام است، از صلب

او امامان نیکو سیر خواهند بود، که نهمین آنان قائم آنهاست.^۳

۱. طبری امامی، دلائل الامامة، ص ۴۵۲، ح ۴۲۷.

۲. صافی، منتخب الأثر، ج ۲، ص ۱۶۴-۱۶۹.

۳. خزّاز، کفایة الأثر، ص ۱۹۴.

۲. امیر مؤمنان علیه السلام خطاب به امام حسین علیه السلام فرمود:

نهمین فرزندات ای حسین! قائم به حق، آشکار کننده دین و گسترش دهنده عدالت است.^۱

۳. امام حسن مجتبی علیه السلام فرمود:

تعداد امامان پس از پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله دوازده تن می‌باشد، نه تن از آنها از صلب برادرم حسین است که مهدی این امت نیز از آنهاست.^۲

۴. امام حسین علیه السلام در همین رابطه فرمود:

قائم این امت نهمین فرزند منست، که صاحب غیبت می‌باشد.^۳

□ جلوه‌هایی از روابط تنگاتنگ امام حسین و امام زمان

با نگاهی گذرا به آموزه‌های دینی در می‌یابیم که در میان فرهنگ عاشورا و فرهنگ انتظار روابط تنگاتنگ فراوانی وجود دارد، که به برخی از آنها در اینجا اشاره می‌کنیم:

□ ۱. عاشورا روز قیام جهانی

امام صادق علیه السلام می‌فرماید:

در شب بیست و سوم ماه رمضان به نام قائم علیه السلام منادی آسمانی ندا سر می‌دهد و در روز عاشورا، که روز شهادت امام حسین علیه السلام است، قیام می‌کند. گویی با چشم خود می‌بینم که در روز شنبه دهم محرم در میان رکن و

۱. شیخ صدوق، کمال الدین، ج ۱، ص ۳۰۴.

۲. خزّاز، کفایة الأثر، ص ۲۲۳.

۳. شیخ صدوق، کمال الدین، ج ۱، ص ۳۱۷.

مقام قیام کرده، جبرئیل در طرف راست او ندا سر می‌دهد: «بیعت برای خدا» پس شیعیان از چهار گوشهٔ جهان به سوی سرزیر می‌شوند، زمین در زیر پاهایشان در نور دیده می‌شود، پس خداوند زمین را به دست او از عدل و داد آکنده می‌سازد.^۱

و ه چقدر مناسب است که منتقم خون امام حسین علیه السلام انقلاب جهانی خود را در روز شهادت آن حضرت آغاز کند.

□ ۲. کوفه پایتخت دولت کریمه

قیام جهانی حضرت بقیه الله - ارواحنا فداه - تداوم بخش نهضت امام حسین علیه السلام است، همانگونه که می‌دانیم حضرت حسین علیه السلام از مکه به قصد کوفه حرکت نمود ولی در کربلا هنگامهٔ عاشورا پیش آمد و این سفر به مقصد نهایی نرسید، حضرت بقیه الله علیه السلام آن را تداوم می‌بخشد، از مکه معظمه حرکت می‌کند، پس از توقفی در سرزمین قدس، راهی کوفه می‌شود و کوفه را به عنوان پایتخت دولت کریمه برمی‌گزیند.^۲

در حدیث آمده است:

يَا أَهْلَ الْكُوفَةِ أَنْتُمْ أَسْعَدُ النَّاسِ بِالْمَهْدِيِّ؛

هان ای اهل کوفه، در مورد حضرت مهدی شما خوشبخت‌ترین مردمان هستید.^۳

چه سعادت‌ی بالاتر از این که انسان همه روزه به پیشگاه مهر تابان تشرّف پیدا کند، پای سخنانش بنشیند و از فیض جماعتش برخوردار شود.

۱. شیخ مفید، الارشاد، ج ۲، ص ۳۷۹.

۲. عیاشی، التفسیر، ج ۱، ص ۱۶۵.

۳. ابن ابی شیبہ، المصنّف، ج ۸، ص ۶۷۸.

□ ۳. یاران مشترک

امام رضا علیه السلام می‌فرماید: ۴۰۰۰ فرشته برای یاری امام حسین علیه السلام فرود آمد و پس از شهادت آن حضرت به سرزمین کربلا رسیدند، آنها با چهره‌ای غبارآلود و موهایی پریشان در کنار قبر آن حضرت مقیم هستند، تا در هنگامه ظهور از یاران قائم علیه السلام باشند، شعارشان:

يَا لَثَارَاتِ الْحُسَيْنِ؛

«ای خونخواهان حسین!» می‌باشد.^۱

□ ۴. همسو با نهضت حسینی

امام صادق علیه السلام می‌فرماید: ما با آل ابی‌سفیان برای خدا دشمن شدیم: ما گفتیم: خدای راست می‌گوید، آنها گفتند: دروغ می‌گوید. ابوسفیان با پیامبر جنگید، معاویه با امیر مؤمنان نبرد کرد، یزید با امام حسین قتال نمود، سفیانی نیز با قائم علیه السلام می‌جنگد.^۲

□ ۵. شب نیمه شعبان شب زیارتی خاص امام حسین

شب نیمه شعبان که شب میلاد مسعود کعبه مقصود و قبله موعود است، شب زیارتی مخصوص امام حسین علیه السلام می‌باشد.

شیخ طوسی می‌فرماید: افضل اعمال در شب نیمه شعبان زیارت امام حسین علیه السلام است.^۳

۱. شیخ صدوق، الأمالی، ص ۱۱۲.

۲. مجلسی، بحار الأنوار، ج ۳۳، ص ۲۶۵.

۳. شیخ طوسی، مصباح المتهدّد، ص ۸۲۹.

روز اول شعبان فرشته‌ها هشدار دهند که ای قافله‌ی حسینی، شب نیمه شعبان از زیارت امام حسین علیه السلام غفلت نکنید.^۱

در شب نیمه شعبان ارواح پیامبران برای زیارت قبر امام حسین علیه السلام از خداوند رخصت می‌طلبند، پس به آنها اذن داده می‌شود.

هر کس بخواهد روح ۱۲۴۰۰۰ پیامبر با او مصافحه کند در شب نیمه شعبان به زیارت امام حسین علیه السلام برود.^۲

در شب نیمه شعبان همه گناهان زائران امام حسین علیه السلام آمرزیده شود.^۳

□ ۶. شب قدر شب زیارتی امام حسین

در شب قدر که همه فرشته‌ها برای عرض ادب به پیشگاه مقدس حضرت بقیة الله به روی زمین می‌آیند، فرشته‌ای از درون عرش از فراز آسمان هفتم فریاد برآورد که: هر کس به زیارت قبر امام حسین بیاید آمرزیده است.^۴

امام جواد علیه السلام در این رابطه فرمود:

شب ۲۳ رمضان که امید می‌رود شب قدر باشد و هر امر استواری در آن متمایز شود، هر کس در آن شب به زیارت امام حسین برود، روح ۱۲۴۰۰۰ پیامبر و فرشته با او مصافحه کند.^۵

۱. سید ابن طاووس، اقبال الأعمال، ج ۳، ص ۳۳۹.

۲. شیخ طوسی، تهذیب الأحام، ج ۶، ص ۴۸.

۳. ابن قولویه، کامل الزیارات، ص ۱۸۱.

۴. شیخ طوسی، تهذیب الاحکام، ج ۶، ص ۴۹.

۵. سید ابن طاووس، اقبال الأعمال، ج ۱، ص ۳۸۳.

□ ۷. امام زمان در سرزمین کربلا

براساس روایات فراوان تمام دنیا در برابر حضرت بقیة الله علیه السلام همانند کف دست آن حضرت می‌باشد و از طئی الأرض برخوردار هستند، آیا امکان دارد که در یک شب زیارتی به زیارت قبر مطهر امام حسین علیه السلام مشرف نشوند؟ ظاهراً جواب منفی است.

در شب قدر فرشتگان و روح به روی زمین فرود آمده برای عرض ادب به پیشگاه مقدس امام زمان علیه السلام شرفیاب می‌شوند، آیا وجود فیزیکی امام زمان در شب قدر در کجاست؟

از پرسش پیشین نتیجه می‌گیریم که قاعدتاً وجود اقدس آن حضرت به دلیل شب زیارتی بودن آن شب، در کربلای معلی خواهند بود.

با این پیش فرض، در شب قدر آسمان و زمین، به تعبیر دیگر: خاکیان و کروییان بر محور حرم مطهر امام حسین علیه السلام می‌چرخند.

□ ۸. شب جمعه شب زیارتی امام حسین

براساس تقسیم ایام هفته توسط امام هادی علیه السلام، روز جمعه به حضرت ولی عصر - ارواحنا فداه - اختصاص دارد^۱ و در زیارت روز جمعه آمده است:

هَذَا يَوْمُ الْجُمُعَةِ، وَهُوَ يَوْمُكَ، الْمَتَوَقَّعُ فِيهِ ظُهُورُكَ وَالْفَرَجُ
لِلْمُؤْمِنِينَ عَلَى يَدِكَ؛

امروز روز جمعه است، که روز شماس است و آن روزی است که در آن ظهور شما و فرج مؤمنان به دست شما انتظار می‌رود.^۲

۱. شیخ صدوق، کمال الدین، ج ۲، ص ۳۸۳.

۲. سید ابن طاووس، جمال الاسبوع، ص ۳۸.

از دیگر سو، شب جمعه و روز جمعه روز زیارتی مخصوص امام حسین علیه السلام می‌باشد:

اخطب خوارزم نقل می‌کند که در شب جمعه و روز جمعه ۷۰/۰۰۰ فرشته به زیارت قبر امام حسین مشرف می‌شوند.^۱
علامه مجلسی می‌نویسد: دعای مشهور به دعای مظلوم مستحب است که در شب جمعه در حرم امام حسین علیه السلام خوانده شود.^۲

حاج علی بغدادی در تشرّف معروف خود از زیارت امام حسین علیه السلام در شب جمعه می‌پرسد، حضرت ولی عصر - ارواحنا فداه - می‌فرماید:
آری، زیارت امام حسین علیه السلام در شب جمعه امان از آتش است در روز قیامت.^۳

شیخ طوسی برای روز جمعه زیارت مخصوصی نقل کرده که علاقمندان در وطن خود غسل کرده به پشت‌بام یا صحرا رفته، امام حسین علیه السلام را از راه دور با آن زیارت کنند.^۴

□ ۹. روز عرفه روز زیارتی خاص امام حسین

براساس روایات حضرت بقیة الله - ارواحنا فداه - همه ساله در موسم حج شرکت می‌کند و روز عرفه را در عرفات وقوف می‌نمایند و خیل مشتاقان به حج مشرف می‌شوند تا در روز عرفه از هوایی استنشاق کنند که مطمئن هستند که یوسف زهرا نیز در آن سامان حضور دارند و از آن هوا استنشاق می‌کنند، ولی امام صادق علیه السلام برای زیارت امام حسین علیه السلام در روز عرفه

۱. خوارزمی، مقتل الحسین، ج ۲، ص ۱۷۰.

۲. علامه مجلسی، بحار الأنوار، ج ۸۹، ص ۳۰۶.

۳. محدث نوری، جنة المأوی، ص ۱۴۱.

۴. شیخ طوسی، مصباح المتهدّد، ص ۲۸۹.

پاداش فراوان نقل می‌کنند، که از آن جمله است:
ثواب هزارهزار حج در محضر حضرت قائم علیه السلام و هزارهزار عمره در خدمت پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله.^۱

□ ۱۰. جایگاه ویژه امام حسین در دعای ندبه

دعای ندبه که از سوی امام صادق علیه السلام برای دوران غیبت انشاء شده، تا عاشقان و دلباختگان حضرت ولی عصر علیه السلام در پگاه هر آدینه، در مساجد، تکایا، حسینیه‌ها و مهدیه‌ها دور هم گرد آیند و در فراق یار ندبه سر دهند و از طول انتظار بنالند، با داشتن جملاتی چون:

أَيْنَ الْحَسَنِ، أَيْنَ الْحُسَيْنِ؟ ...

أَيْنَ الطَّالِبِ بِدَمِ الْمَقْتُولِ بِكَرْبَلَا؟ ...^۲

به بستر مناسبی برای عرض ادب به سالار شهیدان مبدل گشته است. این بود جلوه‌هایی از روابط تنگاتنگ امام حسین با امام زمان علیه السلام در آموزه‌ها دینی.

***

□ جایگاه حضرت مهدی در زیارت عاشورا

از پیوندهای ناگسستنی امام حسین و امام زمان علیه السلام این است که:
(۱) امام حسین علیه السلام «ثار الله» است و امام زمان علیه السلام «الآخذ بالثار».
یعنی امام حسین خونِ خدا و امام زمان خونخواه خونِ خدا می‌باشد.

۱. شیخ طوسی، تهذیب الأحكام، ج ۶، ص ۴۹.

۲. ابن المشهدی، المزار الکبیر، ص ۵۷۹.

۲) امام حسین «الوتر الموتور» است و امام زمان علیه السلام «الموتور بأبيه». یعنی: امام حسین خونش بر زمین مانده و امام زمان کسی است که خون پدرانش بر زمین مانده است.

با توجه به اینکه روز عاشورا روز قیام جهانی امام زمان علیه السلام است، در زیارت عاشورا به این موضوع توجه ویژه شده است:

□ ۱. شعار عاشوراء

امام باقر علیه السلام می‌فرماید: هنگامی که روز عاشورا به یکدیگر می‌رسید بگویند:

أَعْظَمَ اللَّهُ أَجُورَنَا بِمُضَابِنَا بِالْحُسَيْنِ وَجَعَلْنَا وَإِيَّاكُمْ مِنَ الطَّالِبِينَ
بِثَارِهِ مَعَ وَليِّهِ الْإِمَامِ الْمَهْدِيِّ مِنْ آلِ مُحَمَّدٍ عليه السلام؛

خدای پاداش ما را در مصیبت امام حسین علیه السلام افزون کند، ما و شما را از خونخواهان آن حضرت با ولی آن حضرت، امام مهدی از آل محمد علیه السلام قرار دهد.^۱

□ ۲. امام همیشه پیروز

در یکی از فرازهای زیارت عاشورا می‌خوانیم:

أَنْ يَرْزُقَنِي طَلَبَ ثَارِكَ مَعَ إِمَامٍ مَنْصُورٍ مِنْ أَهْلِ بَيْتِ مُحَمَّدٍ عليه السلام؛
خداوند برای من نصیب کند که در محضر امام نصرت یافته از اهلبیت حضرت محمد عليه السلام به خونخواهی تو برخیزم.^۲

۱. شیخ طوسی، مصباح المتهجد، ص ۷۷۲.

۲. همان، ص ۷۷۵.

منصور از نامهای حضرت مهدی علیه السلام می‌باشد.^۱

□ ۳. امام به حق ناطق

در فراز دیگری از زیارت عاشورا می‌خوانیم:

وَأَنْ يَرْزُقَنِي طَلَبَ ثَارِكُمْ مَعَ إِمَامٍ مَهْدِيٍّ ظَاهِرٍ نَاطِقٍ بِالْحَقِّ مِنْكُمْ؛

و نصیبم کند که در محضر امام مهدی به حق ناطق، در حال ظهورش،

خون شما را طلب کنم.^۲

***

□ ختومات و جایگاه آنها در اسلام

ختوم جمع «ختم» است و آن در لغت به معنای رسیدن به پایان چیزی می‌باشد.

هنگامی که قاری سوره‌ای را به پایان می‌رساند، گویند: آن را ختم کرد. از این رو هنگامی که نامه را به پایان برده، آن را مهر کنند، گویند که آن را ختم کرد.^۳

ختم قرآن؛ قرآن کریم را از آغاز تا پایان تلاوت کردن.
ختم «أَمَّنْ يُجِيبُ»؛ این آیه شریفه را به تعداد معین در مجلس خواندن.

۱. شیخ صدوق، کمال الدین، ج ۱، ص ۲۳۰.

۲. شیخ طوسی، مصباح المتجهّد، ص ۷۷۵.

۳. ابن فارس، معجم مقاییس اللغة، ج ۲، ص ۲۴۵.

- ختم دعاء؛ دعایی را از اوّل تا آخر، یک یا چند بار خواندن.^۱
- مشهورترین واژه «ختم» در مورد ختم قرآن به کار می‌رود و در احادیث فراوان پیرامون آداب ختم قرآن، عدد، زمان و مکان ختم قرآن سخن رفته است:
۱. دعای ختم قرآن، مأثور از امام سجاده علیه السلام.^۲
  ۲. دعای ختم قرآن، مأثور از پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله، به روایت امیر مؤمنان علیه السلام.^۳
  ۳. دعای امام صادق علیه السلام پیش از تلاوت قرآن و بعد از ختم آن.^۴
  ۴. آداب تلاوت و ختم قرآن، از طهارت، ترتیل تجوید و تدبیر.^۵
  ۵. ختم قرآن در مکه معظمه.^۶
  ۶. ختم قرآن در یک شب، چنانکه حبیب بن مظاهر انجام می‌داد.^۷
  ۷. ختم قرآن در سه روز، چنانکه امام رضا علیه السلام ملتزم بود.^۸
  ۸. ختم قرآن چهل بار در طول ماه مبارک رمضان.^۹
  ۹. ختم قرآن در روز جمعه.^{۱۰}
  ۱۰. ختم قرآن در یک هفته.^{۱۱}

---

۱. دهخدا، لغتنامه، حرف خاء، ص ۲۷۹.
۲. سید ابن طاووس، اقبال الاعمال، ج ۱، ص ۴۵۰.
۳. علامه مجلسی، بحار الانوار، ج ۹۲، ص ۲۰۶.
۴. شیخ مفید، الاختصاص، ص ۱۴۱.
۵. بحار الأنوار، ج ۹۲، ص ۲۰۶.
۶. همان، ص ۲۰۵.
۷. سید محسن امین، اعیان الشیعة، ج ۴، ص ۵۵۳.
۸. شیخ صدوق، عیون الاخبار، ج ۲، ص ۱۷۸.
۹. بحار الأنوار، ج ۹۸، ص ۵.
۱۰. همان، ج ۹۲، ص ۲۰۵.
۱۱. شیخ صدوق، ثواب الاعمال، ص ۱۰۰.

□ ختم ادعیه و اذکار

ادعیه و اذکاری که از سوی پیشوایان معصوم به ختم آنها برای امور دینی یا دنیوی امر شده بسیار فراوان است و از حوصله این کتاب بیرون است، در اینجا فقط به ادعیه و اذکاری اشاره می‌کنیم که به انجام دادن آنها ۴۰ بار و یا به مدت ۴۰ روز امر شده است:

۱. دعای عهد، که از امام صادق علیه السلام برای زمان غیبت روایت شده و فرموده: هر کس این دعا را چهل روز بامداد بخواند از یاران قائم ما می‌شود و اگر پیش از ظهور آن حضرت بمیرد، در آن هنگام رجعت می‌کند.^۱

۲. دعای مروی از پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله که فرمود:

هر کس ۴۰ شب جمعه این دعا را بخواند، خداوند همه گناهانش را بیامرزد.^۲

۳. دعای مروی از امیر مؤمنان علیه السلام با همان ویژگی برای ۴۰ شب جمعه.^۳

۴. دعای سریع الاجابه مروی از امیر مؤمنان علیه السلام برای حل هر مشکلی، به

مدت ۴۰ شب جمعه.^۴

۵. دعای دیگری که امیر مؤمنان علیه السلام آن را به اوئیس قرنی تعلیم کرد، که

برای هر مشکلی ۴۰ شب جمعه بخواند.^۵

۶. ختم ۴۰ حمد برای شفای بیمار، که به هنگام بیماری امام حسن

۱. ابن المشهدی، المزار الکبیر، ص ۶۶۳.

۲. سید ابن طاووس، مهج الدعوات، ص ۱۷۰.

۳. همان، ص ۲۷۷.

۴. همان، ص ۲۱۹.

۵. همان، ص ۲۲۱.

مجتبی علیه السلام، آن را جبرئیل به پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله فرود آورد.^۱

۷. ختم ۴۰ حمد برای عقرب زدگی.^۲

۸. دعای مروی از امام صادق علیه السلام برای شفای بیماران که چهل بار بعد از نماز صبح خوانده شود.^۳

مرحوم کفعمی گوید: شخصی به مرضی مبتلا شد که پزشکان از درمانش فروماندند، این دعا را ۴۰ روز خواند و بهبودی یافت.^۴

۹. ختم آیه شریفه: «آیه الكرسي»، برای طلب ظهور حضرت قائم علیه السلام.^۵

۱۰. ختم سوره حمد به مدت چهل روز برای ادای دین، و آغاز آن از روز جمعه باشد و بهترین ساعات آن بعد از نماز صبح است.^۶

این بود نمی از یم و اندکی از بسیار مواردی که در مورد ختومات برای چهل روز، یا چهل شب جمعه، یا چهل بامداد از معصومین علیهم السلام امر شده است. در این میان مواردی هست که در طول قرون و اعصار انجام پذیرفته و انتساب آن به معصومین علیهم السلام معلوم نیست، مانند چهل شب چهارشنبه در مسجد سهله یا مسجد جمکران به تهجد و عبادت پرداختن، که مجرب است و افراد بسیاری از این طریق به دیدار حضرت نایل شده‌اند، که تعدادی از آنها را نگارنده از منابع مورد اعتماد و استناد نقل کرده است.^۷

***

۱. علامه مجلسی، بحار الانوار، ج ۶۲، ص ۱۰۴.

۲. همان، ص ۲۷۴.

۳. همان، ج ۸۶، ص ۱۵۳.

۴. کفعمی، مصباح، ص ۸۱.

۵. کاشانی، الصحیفة المهدیه، ص ۲۰.

۶. همان، ص ۱۲.

۷. نگارنده، فصلنامه انتظار، شماره ۶، ص ۳۴۱ - ۳۵۰.

□ چهل روز توسل ، تضرع و تهجد

توسلات چهل روزه ریشه قرآنی دارد، خداوند منان به حضرت موسی علیه السلام فرمان داد که چهل روز از قوم خود عزلت گزیند و در طور به عبادت، اطاعت، تهجد و تهذیب نفس پردازد تا الواح را دریافت کند، دقیقاً روز چهلم الواح را دریافت نمود.^۱

اشرف کاینات و مفخر موجودات، حضرت رسول اکرم صلی الله علیه و آله نیز چهل سال به عبادت و اطاعت و تهذیب نفس پرداخت، تا به رسالت مبعوث شد و قرآن کریم بر قلب شریفش نازل شد.

آنگاه مأموریت یافت که چهل روز از حضرت خدیجه عزلت گزیند و مشغول تهجد و عبادت شود تا کوثر قرآن، سیده النسوان، حضرت فاطمه زهرا علیها السلام به او اعطا شود.^۲

حضرت داود علیه السلام چهل روز کامل مشغول تهجد بود، به جز ساعات خاض همه اوقاتش را در حال سجده سپری می کرد و ذکر خاصی را در حال سجده می خواند.^۳

بهلول نباش چهل روز تمام به تضرع و استغفار پرداخت، روز چهلم خداوند توبه اش را پذیرفت و به پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله فرمان داد که پذیرش توبه اش را به وی ابلاغ فرماید.^۴

۱. سوره بقره، آیه ۵۱ و سوره اعراف، آیه ۱۴۲.

۲. محدث قمی، بیت الأحزان، ص ۷.

۳. علامه مجلسی، بحار الأنوار، ج ۱۴، ص ۲۷.

۴. همان، ج ۶، ص ۲۵.

قوم بنی اسرائیل مقدر بود که به مدت ۴۰۰ سال با حیرت و سرگردانی گرفتار باشند، پس از گذشت ۲۳۰ سال چاره‌ای اندیشیدند، چهل روز گریه و تضرع کردند و به درگاه پروردگار توبه کردند، خداوند توبه آنها را پذیرفت، به حضرت موسی و هارون فرمان داد که آنها را از دست فرعونیان نجات دهند و به این طریق ۱۷۰ سال فرج آنها جلو افتاد.^۱

امام صادق علیه السلام پس از بیان این مطلب فرمود:

اگر شما نیز این کار را انجام دهید خداوند به شما گشایش دهد و فرج ما را می‌رساند، ولی اگر انجام ندهید امر فرج به آخرین وقت تعیین شده منتهی شود.^۲

از این حدیث شریف چند نکته استفاده می‌شود:

۱. تضرع و گریه و دعا برای فرج، فرج را جلو می‌اندازد.
۲. سهل‌انگاری در دعا و تضرع، موجب طولانی شدن دوران غیبت و ادامه یافتن آن تا پایان مدت می‌شود.
۳. اگر دعا برای فرج به صورت دسته‌جمعی باشد مؤثرتر خواهد بود.
۴. اگر تضرع و دعا برای فرج به مدت چهل روز ادامه یابد تأثیر خاصی خواهد داشت.

از احادیث دیگر استفاده می‌شود که این توسل باید به محمد و آل محمد علیهم السلام باشد، که بنی اسرائیل نیز با توسل به محمد و آل محمد - صلوات الله علیهم اجمعین - رهایی یافتند.^۳

۱. تفسیر عیاشی، ج ۲، ص ۳۱۵.

۲. همان.

۳. علامه مجلسی، بحار الانوار، ج ۱۶، ص ۲۳۵.

□ قداست عدد چهل

در میان اعداد قداست عدد چهل از نظر تکوین و تشریح تردیدناپذیر است، اما از نظر تکوین:

۱. آفرینش انسان از نطفه است که چهل روز در رحم می‌ماند، سپس تبدیل به علقه می‌شود، چهل روز به حالت علقه می‌ماند و هکذا.^۱
۲. عقل انسان در چهل سالگی به کمال می‌رسد.^۲
۳. حضرت موسی در ۴۰ سالگی به پیامبری مبعوث شد.^۳
۴. اشرف کاینات در ۴۰ سالگی مبعوث گردید.^۴
۵. سایر پیامبران نیز در ۴۰ سالگی مبعوث شدند.^۵
۶. پس از چهل سالگی عقل آدمی افزایش می‌یابد.^۶
۷. از چهل ساله‌ها عذری پذیرفته نمی‌شود.^۷
۸. ترک حیوانی و نخوردن گوشت تا ۴۰ روز موجب بد خلقی می‌شود.^۸
۹. شرب خمر و لقمه حرام تا چهل روز اثر وضعی اش می‌ماند.^۹
۱۰. جعفر کذاب چهل روز نماز نخواند تا شعبده یاد بگیرد.^{۱۰}

۱. کلینی، الکافی، ج ۷، ص ۳۴۴.

۲. شیخ صدوق، خصال، ج ۲، ص ۵۴۵.

۳. سوره قصص، آیه ۱۴ و سوره احقاف، آیه ۱۵.

۴. ابن هشام، السیره النبویة، ج ۲، ص ۶۵.

۵. علامه مجلسی، بحار الأنوار، ج ۱۳، ص ۵۰.

۶. همان، ج ۱، ص ۱۳۱.

۷. همان، ج ۸، ص ۲۵۷.

۸. همان، ج ۶۶، ص ۶۷.

۹. همان، ج ۸، ص ۲۴۴.

۱۰. شیخ طوسی، الغیبة، ص ۲۸۹.

اما از نظر تشریح:

۱. نصاب طلا در زکات ۴۰ دینار است.^۱
۲. نصاب گوسفند در زکات ۴۰ رأس می‌باشد.^۲
۳. تعداد قسامه (سوگند دسته جمعی) برای اثبات یارده حدّ ۴۰ نفر می‌باشد.^۳
۴. حریم مساجد ۴۰ ذراع می‌باشد.^۴
۵. کسی که ۴۰ بار به حج برود به مقام شفاعت نایل آید.^۵
۶. کسی که برای ۴۰ مؤمن پیش از خودش دعا کند، دعایش در حق آنها و در حق خودش مستجاب شود.^۶
۷. اگر چهل نفر جمع شده دعا کنند، خداوند دعایشان را اجابت می‌کند.^۷
۸. اگر چهل نفر در تشییع مؤمنی گواهی دهند که از او جز خیر ندیده‌اند، خدایش می‌آمرزد.^۸
۹. کسی که چهل حدیث حفظ کند به عنوان فقیه محشور گردد.^۹
۱۰. کسی که چهل روز عملش را برای خدا خالص کند، چشمه‌های حکمت بر زبانش جاری گردد.^{۱۰}

---

۱. کلینی، الکافی، ج ۳، ص ۵۲۴.
۲. شیخ طوسی، تهذیب الاحکام، ج ۴، ص ۱۱.
۳. شیخ حرّ، وسائل الشیعة، ج ۲۷، ص ۲۸۲.
۴. علامه مجلسی، بحار الأنوار، ج ۸۰، ص ۱۹۵.
۵. شیخ صدوق، خصال، ج ۲، ص ۵۴۸.
۶. شیخ صدوق، الأمالی، ص ۳۱۰.
۷. علامه مجلسی، بحار الأنوار، ج ۹۳، ص ۳۱۶.
۸. همان، ج ۸۱، ص ۳۷۶.
۹. کلینی، الکافی، ج ۱، ص ۴۹.
۱۰. شیخ صدوق، عیون الأخبار، ج ۲، ص ۶۸.

■ ختم زیارت عاشورا برای تعجیل در امر فرج

از بررسی روایت صفوان به این نتیجه می‌رسیم که ختم زیارت عاشورا را می‌توان به امام صادق علیه السلام نسبت داد، زیرا صفوان می‌گوید:

امام صادق علیه السلام آنگاه به من فرمود: این زیارت را ادامه بده - ترک نکن - و این دعا (دعای علقمه) را بخوان، و آن حضرت را با این زیارت، زیارت کن، که من از سوی خداوند ضامن هستم که هر کس این زیارت را بخواند و این دعا را بخواند، از دور یا نزدیک، که زیارتش مقبول و تلاشش مشکور و سلامش به پیشگاه آن حضرت واصل شود و محجوب نگردد و هر حاجتی داشته باشد، حاجتش روا شود و نومید نشود.

ای صفوان! من این زیارت را با این ضمان، از پدرم، از پدرش - امام سجاد -، از پدرش امام حسین، از برادرش امام حسن، از پدرش امیرمؤمنان، از رسول خدا، از جبرئیل، از خداوند متعال یافته‌ام.

خداوند به عزت و جلال خود سوگند یاد کرده که هر کس امام حسین علیه السلام را با این زیارت و با این دعا زیارت کند، زیارتش را قبول کند، خواسته‌اش را برآورد...

در پایان فرمود: ای صفوان! هر حاجتی برای تو پیش آید، هر کجا باشی این زیارت را با این دعا بخوان و حاجتت را بطلب، که حاجتت روا

می‌گردد، زیرا خداوند به وعده‌ای که به پیامبرش داده هرگز خُلف نمی‌کند.^۱ دقت در فرازهای بیان امام صادق علیه السلام و تأکید آن حضرت بر مداومت بر زیارت عاشورا همه روزه از دور و نزدیک و تأکید آن حضرت بر خواندن آن برای حوائج - هر چه باشد - دل‌های منتظران را به سوی ختم آن برای مهم‌ترین حاجت جهان بشریت سوق می‌دهد.

اگر همهٔ مردمان احساس اضطرار کنند و به صورت دسته جمعی در طول سال، به ویژه در ایام عاشورا تا اربعین سالار شهیدان به آن مداومت کنند، بی‌گمان موانع ظهور برطرف شده، شاهد ظهور موفور السّرور آن مصلح جهانی و منجی آسمانی خواهند بود.

---

۱. شیخ طوسی، مصباح‌المتهدّد، ص ۷۸۱.

□ مطمئن‌ترین و نزدیک‌ترین راه

همهٔ امامان کشتی نجاتند، لکن کشتی امام حسین علیه السلام سریعتر است.
همهٔ ائمهٔ مشعل هدایتند، ولی مشعل امام حسین علیه السلام پرفروغتر است.
همهٔ اولیای الهی درهای رحمت پروردگارند، اما در رحمت امام حسین علیه السلام فراختر است.

همهٔ شهیدان راه حق شفا بخشند، لکن شفا بخشی امام حسین علیه السلام گسترده‌تر است.

همهٔ پیشوایان الهی اعجاز‌گرند، ولی معجزات امام حسین علیه السلام همگانی‌تر است.

امام حسین علیه السلام هر چه داشت در طبق اخلاص نهاد و همه را یکجا در راه خدا داد.

خدا نیز به او پاداشی به فراخور خداوندیش عطا فرمود:
شفا در تربت او، استجاب دعا در تحت قبهٔ او، و دوی هر دردی را در
گرو یک نگاه او قرار داد.

یکی از وسائل مهم و مجرب برای توسل به حضرت سیدالشهداء علیه السلام
«زیارت عاشورا» است.

زیارت عاشورا و مداومت بر آن بسیار سهل و آسان است، هر کسی در
هر مکان و در هر زمانی می‌تواند با دلی پاک و نیتی صادق به درگاه او روی

آورد، این زیارت را طبق دستور امام علیه السلام بخواند و مشک‌ش را حل شده بیابد.

چقدر فراوانند کسانی که اولاددار نمی‌شدند، با زیارت عاشورا صاحب اولاد شدند، به بیماری سخت و کمرشکنی چون سرطان مبتلا بودند، از برکت زیارت عاشورا بهبودی یافتند، سرپناهی نداشتند و در پرتو زیارت عاشورا صاحب خانه و کاشانه شدند.

و چقدر بسیارند کسانی که یک عمر از درد هجران سوختند، با زیارت عاشورا به کعبه مقصود و قبله موعود رسیدند.

□ آثار معجزآسای زیارت عاشورا

آثار اعجازآسای زیارت عاشورا در این صفحات نمی‌گنجد ولی به حکم «آب دریا را گزنتوان کشید، به قدر تشنگی باید چشید» به نمی ازیم بیکران آن اشاره می‌کنیم:

۱ - مرحوم آیه‌الله حاج شیخ عبدالکریم حائری از استادش مرحوم آیه‌الله سید محمد فشارکی نقل می‌کند که به هنگام شیوع وبا در سامرا ایشان فرمودند:

«من حکم کردم بر زنان و مردان از شیعیان سامرا، که زیارت عاشورا بخوانند و ثواب آن را هدیه نمایند به روح مطهر حضرت نرجس خاتون، والده ماجده حضرت حجّت علیه السلام و او را در نزد فرزندش شفیع قرار دهند، تا ایشان نیز در نزد خداوند شفاعت نمایند، و من ضامن می‌شوم که هر کس این عمل را انجام دهد، مبتلا به بیماری وبا نشود».

همه شیعیان به این حکم عمل کردند و هیچ کس مبتلا به و با نشد. این مطلب به قدری روشن بود که سنی‌ها از روی شرمساری مرده‌های خود را شبانه دفن می‌کردند، و به حرم مطهر عسکریین علیهم‌السلام می‌آمدند و می‌گفتند:

«ما به شما درود می‌فرستیم آنگونه که شیعیان می‌فرستند».^۱

۲- در عهد زعامت مرحوم آیه‌الله حاج سید محمد حجت کوهکمری قحطی و گرانی سختی پدید آمد، آن مرحوم چهل نفر از طلاب مهذب و متدین را دستور داد که به مسجد جمکران مشرف شوند و در پشت‌بام مسجد به صورت دسته‌جمعی زیارت عاشورا را با صد سلام و صد لعن و دعای علقمه بخوانند، آنگاه به حضرت موسی بن جعفر، حضرت ابوالفضل و حضرت علی اصغر علیهم‌السلام متوسل شوند، رفع گرانی و نزول باران را از خداوند بخواهند.

چهل تن از طلبه فاضل و متدین به امر مرجعیت اعلای تشیع به میعادگاه عاشقان شرفیاب شدند، زیارت عاشورا را طبق دستور آن مرجع آگاه انجام دادند، مسجد جمکران را به قصد قم ترک کردند. هنوز به ده جمکران نرسیده بودند که باران رحمت سیل آسا فروریخت و طلاب ناچار شدند که لباسهای خود را درآورند، کفشهای خود را به دست بگیرند و از میان سیلابها عبور کنند.^۲

۳- داستان همسر صالحه استاد «اشرف حداد» را همه شنیده‌اید که به زیارت عاشورا مداومت داشت، در شب اول رحلتش سه بار امام حسین علیه‌السلام

۱. این داستان به خط مرحوم آیه‌الله حاج شیخ مرتضی حائری در نزد نگارنده موجود است.

۲. این داستان را به نقل از شاهدان عینی در کتاب: «کریمه اهل بیت»، صفحه ۴۸۱ آورديم.

به دیدارش تشریف فرما شدند و در بار سوّم امر فرمودند که عذاب را از اهل آن قبرستان بردارند.^۱

۴ - سیّد احمد رشتی هنگامی که از قافله عقب ماند و از زندگی دست شست، توّسل فراوان نمود، سرانجام به محضر کعبه دلها تشرّف یافت، حجّت خدا بعد از فرمان نماز شب و جامعه کبیره فرمود:

« شما چرا عاشورا نمی خوانید؟ عاشورا، عاشورا، عاشورا ».^۲

۵ - مرحوم میرزا ابراهیم محلاتی، عموی مرحوم آیه الله حاج شیخ بهاء الدّین محلاتی، در شب ۲۴ صفر ۱۳۳۶ هـ. در شیراز رحلت کرد. در همان شب مرحوم شیخ مشکور در نجف اشرف حضرت عزرائیل علیه السلام را رؤیا کرد.

از او پرسید: از کجا تشریف می آورید؟ فرمود: از شیراز، از قبض روح میرزا ابراهیم محلاتی می آیم.

از وضع آن مرحوم در عالم برزخ پرسید، فرمود: در بهترین حالت است، خداوند هزار فرشته موکّل فرموده، که از او اطاعت کنند.

پرسید: از کجا ایشان به این مقام رسیده؟ فرمود: او سی سال تمام بر زیارت عاشورا مداومت داشت.

شیخ مشکور خوابش را برای میرزا محمدتقی شیرازی نقل کرد، او به شدّت گریه نمود، گفته شد: خواب است، فرمود: بلی، ولیکن خواب شیخ مشکور است.

---

۱. این واقعه را صاحب «شفاء الصدور» در جلد اوّل، صفحه ۱۲۶ با سند معتبر نقل کرده است.

۲. این تشرّف و این فرمان را مرحوم نوری در: «نجم ثاقب» صفحه ۳۴۲ بدون واسطه از سیّد احمد رشتی نقل کرده است.

فردای آن روز تلگرافی از شیراز رسید و صادقه بودن رؤیای شیخ مشکور بر همگان ثابت شد.^۱

۶ - مرحوم شیخ صدرا بادکوبه‌ای که بر زیارت عاشورا مداومت داشت، در ۱۱ شعبان ۱۳۹۲ هـ. درگذشت، پس از ۲۳ سال هنگامی که قبر شریفش در موقع تخریب وادی السلام توسط رژیم عفلی شکافته شد، پیکر پاکش تر و تازه پدیدار گردید.^۲

۷ - مرحوم حاج شیخ حسن فرید که داستان سامرا را از مرحوم حایری شنیده بود، به گرفتاری سختی مبتلا می‌شود، از روز اوّل محرّم به زیارت عاشورا شروع می‌کند، روز هشتم از برکت آن زیارت به صورت خارق‌العاده‌ای مشکلش حل می‌شود.^۳

۸ - بانویی که تا بیست سال بعد از ازدواج اولاد دار نمی‌شد، با مداومت بر زیارت عاشورا - به مدّت چهل روز - صاحب فرزند شد.^۴

۹ - مرحوم آقاجفی اصفهانی می‌نویسد: دو چله زیارت عاشورا جهت مطالب مشروعه خواندم و نتیجه گرفتم.^۵

۱۰ - مرحوم حاج شیخ عبدالنّبی عراقی که کتاب ارزشمندی در کیفیت مداومت بر زیارت عاشورا نوشته، انگیزه نگارش این کتاب را برآورده شدن حاجتی به برکت زیارت عاشورا معرفی می‌کند که به نظر ایشان محال عادی بوده است.

---

۱. شرح حال آن فقید سعید در کتاب «مردی بزرگ از خطّه فارس» به تفصیل آمده، و این

داستان در منابع فراوان، از جمله «داستانهای شگفت» صفحه ۳۴۴ آمده است.

۲. مشروح این داستان را در کتاب «اجساد جاویدان»، ص ۳۵۵ آوردیم.

۳. داستانهای شگفت، ص ۴۵۸.

۴. زیارت عاشورا و آثار شگفت، ص ۳۲.

۵. سیاحت شرق، ص ۳۸۰.

چند نکته پیرامون:

---

۱. سند زیارت عاشورا
۲. محتوای زیارت عاشورا
۳. راه سهل و آسان
۴. آداب ختم
۵. کیفیت ختم زیارت عاشورا

سند زیارت عاشورا

آنچه از متن زیارت عاشورا و دعای علقمه تقدیم گردید، بر اساس نقل شیخ طوسی در کتاب «مصباح المتهجد» از محمد بن خالد طیالسی، از سیف بن عمیره، از صفوان بن مهران، از امام صادق علیه السلام و از علقمة بن محمد حضرمی از امام باقر علیه السلام می باشد.^۱ جمعی از بزرگان در مورد اثبات صحت این سند به تفصیل سخن گفته اند که فقط اشاره می کنیم:

۱. مرحوم حاج میرزا ابوالفضل تهرانی، متوفای ۱۳۱۶ ق. که به تفصیل در این رابطه سخن گفته است.^۲
۲. آیه الله حاج شیخ نصرالله شبستری رحمته الله که در حدود ۵۰ صفحه پیرامون سند آن بحث کرده است.^۳
۳. آیه الله حاج سید موسی شبیری زنجانی، از مراجع تقلید که در پاسخ استفتایی به تاریخ ۲۸ / ۱ / ۱۴۲۸ ق. به خط شریف خود به تفصیل بحث کرده و اثبات کرده که که طریق شیخ طوسی به کتاب محمد بن خالد طیالسی صحیح، مورد وثوق و همگی از بزرگان امامیه و مورد اعتماد هستند، و سند

۱. شیخ طوسی، مصباح المتهجد، ص ۷۷۷.

۲. تهرانی، شفاء الصدور فی شرح زیارة العاشور.

۳. شبستری، اللؤلؤ النضید، ص ۲۳ - ۷۱.

در نهایت اعتبار است.^۱

همسو با قرآن

برخی از روشن‌فکرانها در مورد زیارت عاشورا از نظر محتوا تردید کرده‌اند: در زیارت عاشورا افرادی به نام و افرادی به وصف لعن شده‌اند، در حالی که پیشوایان ما اهل لعن نبودند!!
در پاسخ باید گفت:

آیا پیشوایان ما راهی به جز راه قرآن می‌پیمودند؟ آیا قرآن کریم افرادی را به اسم و افرادی را به وصف لعن نکرده است؟ در قرآن کریم ۳۷ بار واژه لعن به خدا نسبت داده شده، به افراد و گروه‌هایی چون: ابلیس، کافران، دروغگویان و ستمگران لعن شده است.^۲
در موردی به حضرت داود و حضرت عیسی^۳ و در مواردی به فرشتگان و دیگران نسبت داده شده است.^۴

همسو با سنت

بر اساس روایات معتبر که در کتب اهل سنت به سند صحیح رسیده، پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله افرادی را به نام و افرادی را به وصف لعن کرده، که از آن جمله است:

۱. استفتاء شماره: ۴۳۸۳، تاریخ ورود به دفتر ۳۰/۱/۸۶.

۲. سوره ص، آیه ۷۸؛ سوره احزاب، آیه ۶۴؛ سوره نور، آیه ۷؛ سوره هود، آیه ۱۸.

۳. سوره مائده، آیه ۷۸.

۴. سوره آل عمران، آیه ۸۷.

۱. حکم بن ابی‌العاص، که پیامبر او را و نسلش را لعن کرد.^۱
  ۲. ابوسفیان، که معاویه دستش را گرفته از مسجد بیرون برد، پیامبر اکرم فرمود: خداوند پیرو و پیشرو را لعنت کند.^۲
  ۳. معاویه، که ابوذر به وی گفت: از پیامبر شنیدم که ترا لعن کرد.^۳
  ۴. مروان بن حکم، که عایشه گفت: از پیامبر شنیدم که فرمود: منظور از «شجره ملعونه» در قرآن: پدرت حکم و پدر بزرگت: ابوالعاص می‌باشد.^۴
- پس محتوای زیارت عاشورا که لعن به ستمگران، خاندان ابوسفیان، خاندان مروان، خاندان زیاد و دیگر ستمگران می‌باشد، دقیقاً با قرآن کریم و سیره پیامبر اکرم ﷺ منطبق می‌باشد.

راه آسان

صحیح‌ترین، معتبرترین، کامل‌ترین و جامع‌ترین کیفیت ختم زیارت عاشورا همان است که بر اساس صحیح‌ترین و کهن‌ترین نسخه مصباح المتهجّد شیخ طوسی تقدیم گردید.

اما برای کسانی که می‌خواهند همه روزه توفیق ختم زیارت عاشورا پیدا کنند ولی زمان آنها برای چنین کاری کفاف نمی‌دهد، راه آسانی هست که صاحب کتاب «الصدف المشحون» با سلسله اسنادش از امام هادی علیه السلام روایت کرده است، بر اساس این نقل می‌توان جمله لعن را یکبار خوانده، فقط

۱. حاکم، مستدرک صحیحین، ج ۴، ص ۴۸۱.

۲. ابن ابی‌الحدید، شرح نهج البلاغه، ج ۳، ص ۷۹.

۳. احمد حنبل، المسند، ج ۴، ص ۴۲۱.

۴. سیوطی، الدر المنثور، ج ۴، ص ۱۹۱.

جمله: «اللَّهُمَّ اغْنِهِمْ جَمِيعاً» را صدبار گفت.

هم‌چنین جمله سلام را یکبار خوانده، فقط جمله: «السَّلَامُ عَلَى الْحُسَيْنِ وَعَلَى عَلِيِّ بْنِ الْحُسَيْنِ وَعَلَى أَوْلَادِ الْحُسَيْنِ وَعَلَى أَصْحَابِ الْحُسَيْنِ» را صدبار گفت.^۱

آیه الله شبستری نیز این متن را از وی نقل کرده و شرح داده^۲ صاحب الذریعه نیز به آن اشاره نموده است.^۳

* * *

آداب ختم

همه ختومات از جمله ختم زیارت عاشورا آدابی دارد که رعایت آنها شایسته است:

۱. با وضو باشد.
۲. رو به قبله باشد.
۳. با توجه کامل انجام پذیرد.
۴. به قصد قربت باشد.
۵. به دور از هر گونه ریا و تظاهر انجام پذیرد.
۶. در صورت امکان در اماکن مقدسه و مشاهد مشرفه انجام شود.
۷. در صورت امکان در ساعت معین انجام شود.

۱. شیروانی، الصّدف المشحون، ص ۱۹۹.

۲. شبستری، اللؤلؤ النضید، ص ۱۴۰.

۳. تهرانی، الذریعه، ج ۱۵، ص ۲۹.

۸. در صورت امکان در مکان معین انجام پذیرد.
  ۹. بدون تکلم در وسط باشد.
  ۱۰. با تن پاک، جامه نظیف، به دور از لقمه شبهه‌ناک باشد.
- در مورد «ختم زیارت عاشورا» علاوه بر آداب یاد شده، رعایت چند نکته دیگر مناسب است:
۱. غسل زیارت کرده باشد.
  ۲. رو به سوی کربلا باشد.
  ۳. در صحرا، پشت بام، جای مرتفع، زیر آسمان باشد.
  ۴. متن زیارت را با صد لعن، صد سلام و سجده انجام دهد.
  ۵. قبلاً زیارت امین الله یا زیارت ششم امیر مؤمنان را بخواند.
  ۶. دو رکعت نماز زیارت به جا آورد.
  ۷. دعای علقمه را بخواند.
  ۸. بر قاتلان امام حسین لعنت فراوان کند.
  ۹. آن را به نیت تعجیل در امر فرج انجام دهد.
  ۱۰. برای تعجیل در امر فرج دعا کند و حدّ اقل بگوید:

اللَّهُمَّ رَبَّ الْحُسَيْنِ، اِشْفِ صَدْرَ الْحُسَيْنِ، وَاطْلُبْ بِثَارِهِ، اللَّهُمَّ
انْتَقِمْ مِنِّي قَتْلَهُ وَأَغَانِ عَلَيْهِ. ۱

□ کیفیت ختم زیارت عاشورا

در شیوه‌ای که مرحوم حاج شیخ عبدالنّبی عراقی بیان فرموده، سه روز روزه گرفته می‌شود، روز سوّم غسل زیارت کرده، به صحرا رفته به خواندن زیارت عاشورا پرداخته می‌شود.^۱

اما بهترین کیفیت زیارت عاشورا بر اساس روایتی که شیخ طوسی در مصباح و ابن قولویه در کامل الزیارات از امام صادق علیه السلام نقل کرده‌اند، به قرار زیر است:

- ۱- غسل زیارت کردن در اوّل روز
- ۲- رفتن به صحرا و یا محلی مرتفع
- ۳- اشاره کردن به سوی کربلا
- ۴- لعن فراوان بر قاتلان امام حسین علیه السلام نمودن
- ۵- تکبیر گفتن
- ۶- زیارت امین الله و یا زیارت ششم امیرالمؤمنین علیه السلام خواندن
- ۷- دو رکعت نماز زیارت به جای آوردن^۲
- ۸- زیارت عاشورا را با صد لعن و صد سلام خواندن
- ۹- دو رکعت نماز زیارت به جای آوردن
- ۱۰- دعای علقمه خواندن.

---

۱. نگارنده گوید: شیخ طوسی سه روز روزه را در زیارت وارث نقل فرموده است. [مصباح المتهدّد، ص ۷۱۷].

۲. اگر زیارت عاشورا در یکی از حرّم‌های معصومین خوانده شود، نماز زیارت بعد از متن زیارت، و در غیر این صورت قبل از متن زیارت خوانده می‌شود [میرداماد، اربعه ایّام، ص ۶۴].

امام صادق علیه السلام تضمین کرده که هر کس این زیارت را به این کیفیت بخواند زیارتش قبول، سعیش مشکور، دعایش مستجاب، حاجتش روا، و سلامش به محضر سیدالشهدا علیه السلام واصل گردد.

آنگاه پس از آنکه پاداش زیارت عاشورا را هزارهزار حج، هزارهزار عمره و هزارهزار جهاد در محضر رسول خدا بیان می‌کنند، می‌فرمایند: «اگر بتوانی در همه عمر همه روزه این زیارت را بخوانی انجام بده، که همه این پاداشها از آن تو خواهد بود».

و در پایان می‌فرماید: «هرگاه تو را حاجتی پیش آید، این زیارت را با این دعا بخوان و به این وسیله به سوی خدا توجه کن، که البته حاجت برآورده می‌شود و بی‌گمان خداوند در وعده‌اش خلف نمی‌کند».^۱

با توجه به نکات یاد شده بر همه ما لازم است که مشکلات خود را با توسل به ائمه اطهار و بالخصوص از رهگذر «مداومت بر زیارت عاشورا» حل کنیم و از فیوضات بی‌کران این زیارت غفلت نکنیم.

از این رهگذر متن کامل زیارت عاشورا و دعای علقمه را براساس صحیح‌ترین و کهن‌ترین نسخه «مصباح شیخ طوسی»^۲ در اینجا می‌آوریم و از همه خوانندگان گرامی عاجزانه ملتزم دعا هستیم.

و اینک متن زیارت «امین الله»:

۱. شیخ طوسی، مصباح‌المتهجّد، ص ۷۸۱.

۲. کهن‌ترین نسخه مصباح‌المتهجّد به تاریخ ۵۰۲ ق. کتابت شده و به شماره ۸۸۲۲ در کتابخانه آستان قدس رضوی در مشهد مقدّس نگهداری می‌شود.

زیارت امین الله

السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا أَمِينَ اللَّهِ فِي أَرْضِهِ وَ حُجَّتِهِ عَلَى عِبَادِهِ

سلام بر تو ای امانتدار الهی در زمین و حجت حق بر بندگان

السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ أَشْهَدُ أَنَّكَ جَاهَدْتَ فِي اللَّهِ

سلام بر تو ای امیر مؤمنان گواهی می‌دهم که تو جهاد کردی در راه خدا

حَقَّ جِهَادِهِ وَ عَمِلْتَ بِكِتَابِهِ وَ اتَّبَعْتَ سُنَنَ نَبِيِّهِ صَلَّى اللَّهُ

آنگونه که شایسته است، و به کتاب او عمل نمودی و از آئین پیامبر خدا صلی الله علیه و آله

عَلَيْهِ وَ آلِهِ حَتَّى دَعَاكَ اللَّهُ إِلَى جِوَارِهِ فَقَبَضَكَ إِلَيْهِ بِاخْتِيَارِهِ

پیروی کردی تا آنکه خدا تو را به جوار رحمت خود فراخواند و با اختیار خودش تو را قبض روح کرد

وَ أَلْزَمَ أَعْدَاءَكَ الْحُجَّةَ مَعَ مَالِكَ مِنَ الْحُجَجِ الْبَالِغَةِ عَلَى

و بر تمام دشمنان تو اتمام حجت نمود با آنکه حجتهای رسای الهی بر تمام

جَمِيعِ خَلْقِهِ اللَّهُمَّ فَاجْعَلْ نَفْسِي مُطْمَئِنَّةً بِقَدْرِكَ رَاضِيَةً

خلائق در وجود تو می‌باشد. پروردگارا قلب مرا به تقدیرت مطمئن و

بِقَضَائِكَ مُوَلَّعَةً بِذِكْرِكَ وَ دُعَائِكَ مُحِبَّةً لِصَفْوَةِ أَوْلِيَائِكَ

به قضایت راضی بگردان و به یادت و دعایت حریصم ساز و دوستدار اولیاء خاصت بگردان

مَحْبُوبَةً فِي أَرْضِكَ وَ سَمَائِكَ صَابِرَةً عَلَى نُزُولِ بَلَائِكَ

و در زمین و آسمان محبوبم نما و مرادرم مقابل بلاهایت بردبار

شَاكِرَةً لِفَوَاضِلِ نِعْمَائِكَ ذَاكِرَةً لِسَوَابِغِ الْإِيكِ مُشْتَاقَةً إِلَى

و در برابر نعمتهای فزونت شکرگزارم ساز و یاد آور مهربانیهای شایانت و مشتاق

فَرْحَةَ لِقَائِكَ مُتَزَوِّدَةً فِي التَّقْوَى لِيَوْمِ جَزَائِكَ مُسْتَنَّةً بِسُنَنِ

شادی ملاقات و توشه‌گیر تقوی برای روز جزایت قرارم ده و مرا پیرو آداب

أَوْلِيَاءِكَ مُفَارِقَةً لِأَخْلَاقِ أَعْدَائِكَ مَشْغُولَةً عَنِ الدُّنْيَا

دوستانت ساز و دور از اخلاق دشمنانت بنما. و بجای اشتغال به دنیا

بِحَمْدِكَ وَ ثَنَائِكَ   آنگاه‌گونه‌های مبارک خود را بر قبر گذاشت و گفت:

به حمد و ثنایت مشغولم دار

اللَّهُمَّ إِنَّ قُلُوبَ الْمُخْبِتِينَ إِلَيْكَ وَالْهَيْئَةُ وَسُبُلَ الرَّاعِبِينَ إِلَيْكَ

پروردگارا قلبهای آرامش‌یافتگان به یاد تو حیران و دیوانه‌تست و راههای مشتاقان به سوی تو

شَارِعَةٌ وَأَعْلَامُ الْقَاصِدِينَ إِلَيْكَ وَاضِحَةٌ وَأَفِيدَةٌ الْعَارِفِينَ مِنْكَ

آشکار و روشن و پرچمهای راهیان‌کوی تو نمایان است و دل‌های گرم عارفان از مشاهده جلال تو

فَارِغَةٌ وَأَصْوَاتُ الدَّاعِينَ إِلَيْكَ ضَاعِدَةٌ وَأَبْوَابُ الْإِجَابَةِ لَهُمْ

هراسان می‌باشد و صدای اهل دعا در درگاه تو طنین‌انداز و درهای اجابت به روی آنان

مُفْتَحَةٌ وَ دَعْوَةٌ مَنْ نَاجَاكَ مُسْتَجَابَةٌ وَ تَوْبَةٌ مَنْ أَنَابَ إِلَيْكَ

گشوده است و دعای اهل مناجات مستجاب و توبه‌بازگشتگان به درگاه تو

مَقْبُولَةٌ وَ عِبْرَةٌ مَنْ بَكَى مِنْ خَوْفِكَ مَرْحُومَةٌ وَالْإِغَاثَةُ لِمَنْ

پذیرفته است. اشک سرازیر از ترس تو مورد لطف و رحمت بوده فریاد رسی تو برای

اِسْتِغَاثَتِكَ مَوْجُودَةٌ وَالْإِعَانَةُ لِمَنْ اِسْتَعَانَ بِكَ مَبْدُولَةٌ وَ

فریاد رسانی از تو مهیاست و یاری تو برای آنان که از تو یاری می‌طلبند رایگان است

عِدَاتِكَ لِعِبَادِكَ مُنْجَزَةٌ وَ زَلَّلَ مَنْ اِسْتَقَالَكَ مُقَالَهٌ وَأَعْمَالٌ

و عده‌های تو برای بندگان قطعی و لغزش آنان که از تو عذرخواهی‌کنند مورد گذشت است

الْغَامِلِينَ لَدَيْكَ مَحْفُوظَةً وَارْزَاقَكَ إِلَى الْخَلَائِقِ مِنْ لَدُنْكَ

و عمل نیکوکاران نزد تو محفوظ است و روزی همه خلائق از جانب تو فرود

نازله و عَوَائِدَ الْمَزِيدِ إِلَيْهِمْ وَأَصِلَهُ وَذُنُوبَ الْمُسْتَغْفِرِينَ مَغْفُورَةً

می آید و بهره‌های فزون نصیب آنان می‌شود و گناهان آمرزش طلبان مورد بخشش قرار می‌گیرد

وَ حَوَائِجَ خَلْقِكَ عِنْدَكَ مَقْضِيَةً وَ جَوَائِزَ السَّائِلِينَ عِنْدَكَ مُوفَّرَةً

و حاجتهای بندگان نزد تو برآورده و جوایز تقاضاگران نزد تو فراوان است و بخششهای

وَ عَوَائِدَ الْمَزِيدِ مُتَوَاتِرَةً وَ مَوَائِدَ الْمُسْتَطْعِمِينَ مُعَدَّةً وَ مَنَاهِلَ

فزون توپی در پی است و سفره‌های آراسته به طعام تو برای روزی طلبان آماده و چشمه‌های

الظَّمَاءِ مُتْرَعَةً اللَّهُمَّ فَاسْتَجِبْ دُعَائِي وَاقْبَلْ ثَنَائِي وَاجْمَعْ بَيْنِي وَ

لطف تو برای تشنگان و صالت لبریز است ای خدا دعای مرا مستجاب فرما و حمد و ثنائیم را بپذیر و

بَيْنَ أَوْلِيَائِي بِحَقِّ مُحَمَّدٍ وَعَلِيٍّ وَفَاطِمَةَ وَالْحَسَنِ وَالْحُسَيْنِ إِنَّكَ

و مراد جوار اولیایم قرار ده بحق محمد و علی و فاطمه و حسن و حسین (علیهم السلام) که تو

وَلِيٌّ نِعْمَائِي وَ مُنْتَهَى مُنَايَ وَ غَايَةَ رَجَائِي فِي مُنْقَلَبِي وَ مَثْوَايَ

ای خدا صاحب واقعی نعمت‌هایم و نهایت آرزوهایم و هدف‌نهایی امیدهایم در دنیا و آخرت هستی

بَعْدَ بَيْنِ دَعَارَا بِخَوَانِدَ: أَنْتَ إِلَهِي وَسَيِّدِي وَمَوْلَايَ اغْفِرْ لَأَوْلِيَائِنَا وَ كُفِّ

تو معبود و آقا و مولای من هستی بیامرز دوستان ما را و دفع فرما

عَنَّا أَعْدَائِنَا وَ اشْغَلْهُمْ عَنَّا وَ أَظْهِرْ كَلِمَةَ الْحَقِّ وَ اجْعَلْهَا الْعُلْيَا

از ما دشمنان ما را و آنان را سرگرم خودشان ساز و سخن حق را غالب و برتر قرار ده

وَ ادْحِضْ كَلِمَةَ الْبَاطِلِ وَ اجْعَلْهَا السُّفْلَى إِنَّكَ عَلِيٌّ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

و سخن باطل را الغزان و پست بگردان. زیرا تو بر هر چیزی توانائی

زیارت عاشورا

بعد از زیارت امین الله به طرف کربلا رو آورده، حرم مطهر سالار شهیدان را در برابر دیدگانت مجسم نموده، خود را در محضر حضرت حسین علیه السلام حاضر، و آن شهید شاهد را بر خود ناظر دیده، از اعماق دل بگو:

« السّلام علیک یا ابا عبدالله ».

آنگاه جنایات دشمنان خون آشام این خاندان را در نظرت مجسم کرده، بر ستمگران، غاصبان، تجاوزگران و قاتلان حضرت حسین علیه السلام و دیگر شهیدان راه حق - از محسن حضرت زهرا تا علی اصغر کربلا - از سویدای دل لعن کرده، برای تعجیل در امر فرج حضرت بقیة الله علیه السلام خونخواه خون سالار شهیدان و دیگر مظلومان تاریخ دعا کرده، با چشم گریان و دل خونبار بگو:

السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا أَبَا عَبْدِ اللَّهِ السَّلَامُ عَلَيْكَ

سلام بر تو ای ابا عبدالله سلام بر تو ای

يَا بِنَ رَسُولِ اللَّهِ السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بِنَ

فرزند رسول خدا سلام بر تو ای فرزند امیرمؤمنان و

أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ وَابْنِ سَيِّدِ الْأَوْصِيَاءِ السَّلَامُ

ای فرزند سید اوصیاء سلام بر تو

عَلَيْكَ يَا بِنَ فَاطِمَةَ سَيِّدَةِ نِسَاءِ الْعَالَمِينَ

ای فرزند فاطمه زهرا و بانوی بانوان جهان

السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا ثَارَ اللَّهِ وَابْنَ ثَارِهِ وَالْوَثَرَ

سلام بر تو ای کسی که خدا از خون پاک تو و پدر بزرگوارت، انتقام می‌کشد و از ظلم

الْمَوْتُورِ السَّلَامُ عَلَيْكَ وَ عَلَى الْأَرْوَاحِ الَّتِي

و ستم وارد بر تو داد خواهی می‌کند سلام بر تو و بر ارواح پاک‌ی که در حرم مطهرت

حَلَّتْ بِفِنَائِكَ عَلَيْكُمْ مِنِّي جَمِيعاً سَلَامُ اللَّهِ

با تو مدفون شدند بر همه شما تا ابد از من

أَبَدًا مَا بَقِيَتْ وَبَقِيَ اللَّيْلُ وَالنَّهَارُ

درود و تحیت و سلام خدا باد تا من هستم و شب و روز باقی و برقرار است

يَا أَبَا عَبْدِ اللَّهِ لَقَدْ عَظُمَتِ الرَّزِيَّةُ وَجَلَّتْ

ای ابا عبدالله همانا عزاداری تو بس بزرگ و مصیبت تو

وَعَظُمَتِ الْمُصِيبَةُ بِكَ عَلَيْنَا وَ عَلَى جَمِيعِ

در جهان بر ما شیعیان و همه مسلمانان، سخت و

أَهْلِ الْأَسْلَامِ وَ جَلَّتْ وَ عَظُمَتْ مُصِيبَتُكَ

ناگوار و دشوار بود و تحمل مصیبت تو بر همه

فِي السَّمَوَاتِ عَلَى جَمِيعِ أَهْلِ السَّمَوَاتِ فَلَعَنَ

اهل آسمانها، سخت و دشوار بود پس خدا لعنت کند

اللَّهُ أُمَّةً أَسَّسَتْ أَسَاسَ الظُّلْمِ وَالْجَوْرِ

ملت‌ی را که اساس و بنیان ظلم و ستم را بر شما

عَلَيْكُمْ أَهْلَ الْبَيْتِ وَلَعَنَ اللَّهُ أُمَّةً دَفَعَتْكُمْ

اهل بیت پیغمبر (ص) پایه گذاری کردند و خدا لعنت کند ملت‌ی را که شما را از مقام

عَنْ مَقَامِكُمْ وَأَزَالَتْكُمْ عَنْ مَرَاتِبِكُمُ الَّتِي

و مرتبه خود (خلافت) منع کردند و رتبه‌ای را که خدا مخصوص شما گردانیده

رَبَّيْكُمْ اللَّهُ فِيهَا وَلَعَنَ اللَّهُ أُمَّةً قَتَلَتْكُمْ وَلَعَنَ

بود، از شما گرفتند. خدا لعنت کند امت‌ی را که شما را به شهادت رساندند، و خدا

اللَّهُ الْمُمَهِّدِينَ لَهُمْ بِالتَّمْكِينِ مِنْ قِتَالِكُمْ

لعنت کند کسانی را که با فراهم نمودن امکانات زمینه کشتار و قتل شما را مهیا کردند

بَرِئْتُ إِلَى اللَّهِ وَإِلَيْكُمْ مِنْهُمْ وَمِنْ أَشْيَاعِهِمْ

من از آن ستم پیشگان و شیعیان آنها و پیروان و دوستانشان بسوی خدا

وَأَتْبَاعِهِمْ وَأَوْلِيَائِهِمْ يَا أَبَا عَبْدِ اللَّهِ إِنِّي سَلِمٌ

و بسوی شما بیزار می‌جویم. ای ابا عبدالله من تا قیامت در صلح و سازش

لِمَنْ سَأَلَكُمْ وَ حَرْبٌ لِمَنْ حَارَبَكُمْ إِلَى يَوْمِ

با هر که با شما در صلح است و در جنگ و جهاد با هر که با شما در جنگ است.

الْقِيَامَةِ وَلَعَنَ اللَّهُ آلَ زِيَادٍ وَآلَ مَرْوَانَ وَلَعَنَ

خدا لعنت کند خاندان زیاد و خاندان مروان را

اللَّهُ بَنِي أُمِّيَّةَ قَاطِبَةً وَلَعَنَ اللَّهُ ابْنَ مَرْجَانَةَ

و خدا لعنت کند همه بنی امیه را و لعنت کند فرزند مرجانه را

وَلَعَنَ اللَّهُ عُمَرَ بْنَ سَعْدٍ وَلَعَنَ اللَّهُ شِمْرًا

و لعنت کند عمر بن سعد را و خدا لعنت کند شمر بن ذی الجوشن را

وَلَعَنَ اللَّهُ أُمَّةً أَشْرَجَتْ وَأَلْجَمَتْ وَتَنَقَّبَتْ

و خدا لعنت کند ملتی را که اسبهارا برای جنگ با حضرتت زین کرده و لجام زده

لِقِتَالِكَ يَا أَبِي أَنْتَ وَأُمِّي لَقَدْ عَظُمَ مُضَابِي

و بر خود نقاب بستند. پدر و مادرم فدای تو. مصیبت تو بر من بس دشوار و سنگین شده

بِكَ فَاسْأَلُ اللَّهَ الَّذِي أَكْرَمَ مَقَامَكَ وَأَكْرَمَنِي

پس می‌خواهم از خدایی که مقام ترا گرامی داشت

بِكَ أَنْ يَرْزُقَنِي طَلَبَ تَارِكٍ مَعَ إِمَامٍ مَنْصُورٍ

و مرا هم بواسطه شما گرامی داشت، روزی کند مرا انتقامخواهی تو را در رکاب آن من اهل

بَيْتِ مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ

امام یاری شده (حضرت ولی عصر) از اهل بیت حضرت محمد صلی الله علیه و آله

اللَّهُمَّ اجْعَلْنِي عِنْدَكَ وَجِيهًا بِالْحُسَيْنِ

پروردگارا! بحق حسین علیه السلام مراد در دنیا و آخرت

عَلَيْهِ السَّلَامُ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ يَا أَبَا عَبْدِ اللَّهِ

آبرومند گردان. ای اباعبدالله من

إِنِّي أَتَقَرَّبُ إِلَى اللَّهِ وَإِلَى رَسُولِهِ وَإِلَى

تقرب می‌جویم بسوی خدا و بسوی رسولش و بسوی حضرت

أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ وَإِلَى فَاطِمَةَ وَإِلَى الْحَسَنِ

امیرالمؤمنین و حضرت فاطمه زهرا و حضرت امام حسن

وَإِلَيْكَ بِمُؤَالَاتِكَ وَبِالْبَرَاءَةِ [مِمَّنْ قَاتَلَكَ

و به حضرت تو، بواسطه محبت و دوستی تو و بیزاری از کسانی که با توبه قتال

وَنَصَبَ لَكَ الْحَرْبَ وَبِالْبَرَاءَةِ مِمَّنْ أَسَّسَ

پرداخته و آتش جنگ را برافروختند. و همچنین با بیزاری از کسانی که اساس و

أَسَاسَ الظُّلْمِ وَالْجَوْرِ عَلَيْكُمْ وَأَبْرَأُ إِلَى اللَّهِ

پایه های ظلم و ستم بر علیه شما را بنیانگزاری کردند. و بیزاری می‌جویم بسوی خدا

وَإِلَى رَسُولِهِ [مِمَّنْ أَسَّسَ أَسَاسَ ذَلِكَ

و بسوی رسول خدا از کسانی که پایه های ظلم را بپا کرده و

وَبَنَى عَلَيْهِ بُنْيَانَهُ وَجَرَى فِي ظُلْمِهِ وَجُورِهِ

اساس ستم را بر آن پایه ها استوار نمودند و این ستم و بیعدالتی بر علیه شما و بر علیه

عَلَيْكُمْ وَعَلَى أَشْيَاعِكُمْ بَرِئْتُ إِلَى اللَّهِ وَإِلَيْكُمْ

شیعیان شما جریان پیدا کرد. و به درگاه خدا و حضرت شما

مِنْهُمْ وَ أَتَقَرَّبُ إِلَى اللَّهِ ثُمَّ إِلَيْكُمْ بِمُؤَالَاتِكُمْ

از آن مردم ستم پیشه، بیزاری می‌جویم و تقرب می‌جویم بسوی خدا و سپس بسوی

وَمُؤَالَاتِكُمْ وَإِلَيْكُمْ وَبِالْبَرَاءَةِ مِنْ أَعْدَائِكُمْ

شما بواسطه محبت و دوستی شما و دوستی با دوستان شما و بسبب بیزاری جستن

وَالنَّاصِبِينَ لَكُمْ الْحَرْبَ وَبِالْبِرَاءَةِ مِنْ أَشْيَاعِهِمْ

از دشمنان شما و بیزاری از مردمی که با شما به جنگ برخاستند و از شیعیان و پیروان

وَأَتْبَاعِهِمْ إِنِّي سِلْمٌ لِمَنْ سَأَلَكُمْ وَحَرْبٌ لِمَنْ

آن‌ها هم بیزاری می‌جویم. هر کس با شما در صلح و سازش باشد من با او در صلح و سازش

حَارِبَكُمْ وَوَلِيٌّ لِمَنْ وَالَاكُمْ وَعَدُوٌّ لِمَنْ عَادَاكُمْ

و در جنگم با کسی که با شما در جنگ است و با دوستان شما، دوستم و

فَأَسْأَلُ اللَّهَ الَّذِي أَكْرَمَنِي بِمَعْرِفَتِكُمْ وَمَعْرِفَةِ

با دشمنان شما، دشمنم پس از خداوندی که مرا به معرفت و شناسایی شما و دوستان

أَوْلِيَاءِكُمْ وَرَزَقَنِي الْبِرَاءَةَ مِنْ أَعْدَائِكُمْ

شما گرامی داشته و بیزاری از دشمنان شما روزی نموده می‌خواهم که مراد در دنیا

أَنْ يَجْعَلَنِي مَعَكُمْ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَأَنْ يُثَبِّتَ

و آخرت با شما و هم‌نشین شما قرار داده و مرا در این صفا و صدق

لِي عِنْدَكُمْ قَدَمَ صِدْقٍ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ

بسه شما، در دو جهان ثابت قدم بدارد

وَأَسْأَلُهُ أَنْ يُبَلِّغَنِي الْمَقَامَ الْمَحْمُودَ لَكُمْ

و از خدا می‌خواهم مرا برساند به آن مقام والای پسندیده‌ای که شما در نزد خدا

عِنْدَ اللَّهِ وَأَنْ يَرْزُقَنِي طَلَبَ تَارِكُمْ مَعَ إِمَامٍ مَهْدِيٍّ

دارید. و مرا در رکاب حضرت ولی عصر (عج) آن امام و پیشوای هدایت‌گر و نمایان

ظَاهِرٍ نَاطِقٍ بِالْحَقِّ مِنْكُمْ وَأَسْأَلُ اللَّهَ بِحَقِّكُمْ

و ناطق بحق، انتقام‌خواهی شما را نصیب فرماید و از خدا می‌خواهم بحق شما

وَبِالشَّانِ الَّذِي لَكُمْ عِنْدَهُ أَنْ يُعْطِيَنِي

و مقام و منزلت شما نزد خدا که به من بسبب مصیبت زدگیم

بِمُضَابِي بِكُمْ أَفْضَلَ مَا يُعْطَى مُضَابًا

بخاطر شما، بهترین پاداشی که به هر مصیبت زده عطا می‌کند،

بِمُصِيبَتِهِ مُصِيبَةً مَا أَعْظَمَهَا وَأَعْظَمَ رَزِيَّتَهَا

عنایت فرماید و مصیبت شما آل محمد در عالم اسلام

فِي الْإِسْلَامِ وَفِي جَمِيعِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ

و در تمام آسمانها و زمین چقدر بزرگ و ناگوار است

اللَّهُمَّ اجْعَلْنِي فِي مَقَامِي هَذَا مِنْ تَنَالِهِ

پروردگارا مرا در این مقام و موقعیت از آنان قرار ده

مِنْكَ صَلَوَاتٌ وَرَحْمَةٌ وَمَغْفِرَةٌ اللَّهُمَّ اجْعَلْ مَحْيَايَ

که درود و رحمت و مغفرت شامل حال آنهاست پروردگارا زیستن مرا همانند

مَحْيَا مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ وَمَمَاتِي مَمَاتِ مُحَمَّدٍ

زیستن محمد و آل محمد (صلوات الله عليهم) قرار ده و مردن مرا همانند مردن محمد

وَآلِ مُحَمَّدٍ اللَّهُمَّ إِنَّ هَذَا يَوْمٌ تَبَرَّكَتْ بِهِ بَنُو أُمِّيَّةَ

و آل محمد قرار ده. خدایا این روز (عاشورا) روزی است که بنی امیه

وَابْنُ أَكَلَةِ الْأَكْبَادِ اللَّعِينُ ابْنُ اللَّعِينِ عَلِيٌّ لِسَانِكَ

و پسر (هنده) جگرخوار جشن گرفتند که آنان گرفتار لعن تو گردیدند

وَلِسَانِ نَبِيِّكَ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ فِي كُلِّ مَوْطِنٍ

و همچنین پیغمبر تو صلی الله علیه و آله در هر جا

وَمَوْقِفٍ وَقَفَ فِيهِ نَبِيُّكَ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ اللَّهُمَّ

و در هر موقعیت آنان را لعن نمود پروردگارا

الْعَنُ أَبَاسُفِيَانَ وَمُعَاوِيَةَ وَيَزِيدَ بْنَ مُعَاوِيَةَ عَلَيْهِمُ

لعنت فرست بر ابوسفیان و معاویه و پسرش یزید. همه آنان

مِنْكَ اللَّعْنَةُ أَبَدًا لِأَبْدِينِ وَهَذَا يَوْمٌ فَرِحَتْ بِهِ

به لعن ابدی و همیشگی تو گرفتار شوند و این روز (عاشورا) روزی است که

أَلُ زِيَادٍ وَالْ مَرْوَانَ بِقَتْلِهِمُ الْحُسَيْنِ صَلَوَاتُ

دودمان زیاد و دودمان مروان بخاطر کشتن حضرت امام حسین علیه السلام

اللَّهِ عَلَيْهِ اللَّهُمَّ فَضَاعِفٌ عَلَيْهِمُ اللَّعْنُ مِنْكَ

خوشحال و شادمان شدند پروردگارا تو لعن و عذاب دردناکت را بر آنان

وَالْعَذَابَ [الْأَلِيمَ] اللَّهُمَّ إِنِّي أَتَقَرَّبُ إِلَيْكَ

چند برابر گردان. پروردگارا من در این مکان و در این موقعیت

فِي هَذَا الْيَوْمِ وَفِي مَوْقِفِي هَذَا وَأَيَّامِ حَيَاتِي

و در دوران زندگی بسوی تو تقرب می‌جویم

بِالْبِرَاءَةِ مِنْهُمْ وَاللَّعْنَةَ عَلَيْهِمْ وَبِالْمُؤَالَاتِ

به سبب بی‌زاری جستن و لعن بر آن ستم پیشگان و سبب دوستی و محبت

لِنَبِيِّكَ وَالْ سَلَامُ عَلَيْهِ وَعَلَيْهِمُ السَّلَامُ

پیغمبر و آل اطهار او درود خدا بر او و آتش بساد

آنگاه صد مرتبه می‌گویی: اللَّهُمَّ الْعَنْ أَوَّلَ ظَالِمٍ ظَلَمَ حَقًّا

پروردگارا تو لعنت کن بر اوّل ظالمی که در حق محمد و آل او ستم روا داشت

مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ وَآخِرَ تَابِعٍ لَهُ عَلَىٰ ذَٰلِكَ اللَّهُمَّ الْعَنِ

و آخرین کسی که از آن ستم‌پیشگان در ظلم و ستم، پیروی کرد پروردگارا لعنت فرست بر جماعت

الْعِصَابَةِ الَّتِي جَاهَدَتِ الْحُسَيْنَ وَ شَايَعَتْ وَ بَايَعَتْ وَ

متعضبی که با حضرت حسین به جنگ و مبارزه برخاستند و لعنت کن بر آنانکه در کشتن آن حضرت

تَابَعَتْ عَلَىٰ قَتْلِهِ اللَّهُمَّ الْعَنَّهُمْ جَمِيعاً آنگاه صدمرتبه بگو:

همکاری کرده و هم‌پیمان شدند و پیروی نمودند پروردگارا همهٔ آنان را به لعن خود گرفتار کن

السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا أَبَا عَبْدِ اللَّهِ وَ عَلَىٰ الْأَرْوَاحِ

سلام بر تو ای ابا عبدالله و بر آن ارواح پاک‌ی که در حریم و درگاه تو

الَّتِي حَلَّتْ بِفِنَائِكَ عَلَيْكَ مِنِّي سَلَامٌ اللَّهُ أَبَدًا

اقامت گزیدند (مدفون شدند) از طرف من سلام جاودانه خدا بر تو باد مادامی که

مَا بَقِيَ وَ بَقِيَ اللَّيْلُ وَالنَّهَارُ وَلَا جَعَلَهُ اللَّهُ

من هستم و شب و روز برقرار است و خدا این زیارت مرا

أَخِرَ الْعَهْدِ مِنِّي لِزِيَارَتِكُمْ السَّلَامُ عَلَىٰ الْحُسَيْنِ

آخرین ملاقات من با حضرتت قرار ندهد سلام بر حضرت حسین

وَ عَلَىٰ عَلِيِّ بْنِ الْحُسَيْنِ [وَ عَلَىٰ أَوْلَادِ الْحُسَيْنِ]

و حضرت علی بن حسین و بر فرزندان حسین و

وَ عَلَىٰ أَصْحَابِ الْحُسَيْنِ سپرمی‌گویی: اللَّهُمَّ خُصَّ أَنْتَ بِرِ

اصحاب حسین عليهم السلام پروردگارا تو لعن مرا مخصوص

أَوَّلَ ظَالِمٍ بِاللَّعْنِ مِنِّي وَابْدَأُ بِهِ أَوْلًا ثُمَّ

اولین ظالم‌گردان و ابتدا اولی را گرفتار لعن خود ساز

الثَّانِي وَالثَّلَاثَ وَالرَّابِعَ اللَّهُمَّ اَعْنِ يَزِيدَ

و آنگاه دوّمی و سوّمی و چهارمی را لعنت کن و یزید را که

خَامِساً وَالْاَعْنُ عُبَيْدَ اللَّهِ بْنِ زِيَادٍ وَابْنَ

پنجمین آنهاست لعن کن و لعنت فرست بر عبیدالله بن زیاد و پسر

مَرْجَانَةَ وَ عُمَرَ بْنَ سَعْدٍ وَ شِمْرًا وَ آلَ أَبِي

مرجانان و عمر سعد و شمر و آل ابی سفیان

سُفْيَانَ وَ آلَ زِيَادٍ وَ آلَ مَرْوَانَ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ

و آل زیاد و آل مروان، تا روز قیامت

بِسُجْدِهِ مِي رُوِي وَ مِي مَوِي: اللَّهُمَّ لَكَ الْحَمْدُ حَمْدًا

خدایا ترا ستایش می‌کنم به ستایش

الشَّاكِرِينَ لَكَ عَلَى مُصَابِهِمُ الْحَمْدُ لِلَّهِ عَلَى

سپاسگزاران تو، بر غم و مصیبت آن بزرگواران خدا را ستایش بر عزاداری

عَظِيمٍ رَزِيَّتِي اللَّهُمَّ ارْزُقْنِي شَفَاعَةَ الْحُسَيْنِ

سنگین و دردناک من در این مصیبت. پروردگارا هنگام ورود به آن جهان شفاعت

يَوْمَ الْوُرُودِ وَ ثَبِّتْ لِي قَدَمَ صِدْقٍ عِنْدَكَ

حضرت حسین را به من روزی ساز و مرا در این صدق و صفا در نزد خود

مَعَ الْحُسَيْنِ وَأَصْحَابِ الْحُسَيْنِ الَّذِينَ

همراه با حضرت حسین علیه السلام و اصحاب او که در رکاب

بَدَلُوا مُهَجَّهُمْ دُونَ الْحُسَيْنِ عَلَيْهِ السَّلَامُ

حضرتش به شهادت رسانیدند ثابت قدم بدار.

آنگاه دو رکعت نماز زیارت بجای می‌آوری و بهتر آن است که در رکعت اول بعد از حمد سوره «یس» و در رکعت دوم بعد از حمد سوره «الرحمن» بخوانی سپس دعای علقمه را می‌خوانی:

دعای علقمه

يَا اللَّهُ يَا اللَّهُ يَا اللَّهُ يَا مُجِيبَ دَعْوَةِ الْمُضْطَرِّينَ يَا كَاشِفَ كُرْبِ

ای خدا ای خدا ای خدا ای مستجاب کننده دعای بیچارگان و ای برطرف کننده اندوه

الْمَكْرُوبِينَ يَا غِيَاثَ الْمُسْتَغِيثِينَ يَا صَرِيحَ الْمُسْتَضْرِحِينَ

پریشان خاطران ای دادرس دادخواهان و ای فریادرس فریادخواهان

وَيَا مَنْ هُوَ أَقْرَبُ إِلَيَّ مِنْ حَبْلِ الْوَرِيدِ وَيَا مَنْ يَحُولُ بَيْنَ الْمَرْءِ

و ای آنکه تو از رگ گردن به من نزدیکتری ای آنکه بین شخص و نیت او حائل می‌شوی

وَقَلْبِهِ وَيَا مَنْ هُوَ بِالْمَنْظَرِ الْأَعْلَى وَبِالْأَفْقِ الْمُبِينِ وَيَا مَنْ

ای آنکه ذات اقدس تو در مرتبه بالاتر از عقل بشر و وجود تو در کرانه روشن و مرتبه ظهور است ای

هُوَ الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ عَلَى الْعَرْشِ اسْتَوَى وَيَا مَنْ يَعْلَمُ خَائِنَةَ

آنکه بخشایشگرو مهر پیشه‌ای و تدبیر ورهبری جهان هستی بدست تست ای آنکه از خیانت

الْأَعْيُنِ وَمَا تُخْفِي الصُّدُورُ وَيَا مَنْ لَا يَخْفَى عَلَيْهِ خَافِيَةٌ يَا مَنْ

چشمها آگاهی و از نیت درونی دلها باخبری ای آنکه هیچ امر پنهانی بر تو پوشیده نیست ای آنکه

لَا تُشْتَبِهُ عَلَيْهِ الْأَصْوَاتُ وَيَا مَنْ لَا تُغْلِطُهُ الْحَاجَاتُ

صدا و آواز خلایق بر تو مشتبه نخواهد شد و حاجتهای بسیار، ترابه اشتباه نیندازد

وَيَا مَنْ لَا يُبْرِمُهُ الْخَاحُ الْمُلْحِحِينَ يَا مُدْرِكَ كُلِّ فَوْتٍ وَيَا جَامِعَ

وای آنکه اصرار اصرار و رزان تو را به ستوه نیاورد ای دریا بنده تمام آنچه فوت شود ای گرد آورنده

كُلِّ شَمْلٍ وَيَا بَارِيَّ النَّفُوسِ بَعْدَ الْمَوْتِ يَا مَنْ هُوَ كُلُّ يَوْمٍ

همه آنچه در عالم پراکنده شود ای زنده کننده مردگان بعد از مرگ ای آنکه هر روزی

فِي شَأْنٍ يَا قَاضِيَ الْحَاجَاتِ يَا مُنْقِصَ الْكُرْبَاتِ يَا مُعْطِيَ

در کار ویژه‌ای هستی ای برآورنده حاجات ای برطرف کننده گرفتاریها ای عطا کننده

السُّؤْلَاتِ يَا وَلِيَّ الرَّغَبَاتِ يَا كَافِيَ الْمُهْمَاتِ يَا مَنْ يَكْفِي مِنْ

درخواستها ای دوستدارنده تمایلات ای کفایت کننده مهتمات ای کسی که تو برای رسیدگی به

كُلِّ شَيْءٍ وَلَا يَكْفِي مِنْهُ شَيْءٌ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ أَسْأَلُكَ

تمام امور کافی هستی و در آسمان و زمین کسی قادر نیست به کارهایی که تو انجام می دهی رسیدگی کند از تو

بِحَقِّ مُحَمَّدٍ خَاتَمِ النَّبِيِّينَ وَعَلِيِّ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ وَبِحَقِّ فَاطِمَةَ

می خواهم بحق محمد خاتم پیامبران و بحق علی امیر مؤمنان و بحق فاطمه

بِنْتِ نَبِيِّكَ وَبِحَقِّ الْحَسَنِ وَالْحُسَيْنِ فَإِنِّي بِهِمْ أَتَوَجَّهُ إِلَيْكَ

دختر پیغمبرت و بحق حسن و حسین، و من در این موقعیت بوسیله آن بزرگواران

فِي مَقَامِي هَذَا وَبِهِمْ أَتَوَسَّلُ وَبِهِمْ أَتَشَفَّعُ إِلَيْكَ وَبِحَقِّهِمْ

به درگاه حضرتت رو آورده‌ام آنها را نزد تو وسیله و شفیع قرار داده‌ام و بحق آنان

أَسْأَلُكَ وَأُقْسِمُ وَأَعَزِّمُ عَلَيْكَ وَبِالشَّأْنِ الَّذِي لَهُمْ عِنْدَكَ وَ

از تو می خواهم و ترا جدا بحق آنان سوگند می دهم و به مقام و منزلتی که آن بزرگواران نزد تو

بِالْقَدْرِ الَّذِي لَهُمْ عِنْدَكَ وَبِالَّذِي فَضَّلْتَهُمْ عَلَى الْعَالَمِينَ وَ

دارند و به آن سزیکه باعث افضلیت آنان بر تمام جهانیان شده و

بِاسْمِكَ الَّذِي جَعَلْتَهُ عِنْدَهُمْ وَبِهِ خَصَصْتَهُمْ دُونَ الْعَالَمِينَ

به آن اسم خاصی که نزد آنان قرار داده‌ای و مخصوص آنان کرده‌ای

وَبِهِ ابْتَنَتْهُمْ وَأَبْنَتْ فَضْلَهُمْ مِنْ فَضْلِ الْعَالَمِينَ حَتَّىٰ فَاقَ فَضْلَهُمْ

و موجب امتیاز آنان در میان تمام خلایق شده و فضیلت آنان بر فضیلت

فَضْلِ الْعَالَمِينَ جَمِيعاً أَسْأَلُكَ أَنْ تُصَلِّيَ عَلَيَّ مُحَمَّدٍ وَآلِ

تمام جهانیان برتر شده، از تومی خواهم که بر محمد و خاندان او درود فرستی

مُحَمَّدٍ وَأَنْ تَكْشِفَ عَنِّي غَمِّي وَهَمِّي وَكَرْبِي وَتَكْفِينِي الْمُهْمَ

و غم و نگرانی و گرفتاری مرا برطرف کنی و کارهای مهم مرا بادست پرکفایت خود رسیدگی کنی

مِنْ أُمُورِي وَتَقْضِيَ عَنِّي دَيْنِي وَتُجِيرَنِي مِنَ الْفَقْرِ وَتُجِيرَنِي

و قرضم را ادا نمایی و از تهیدستی نجاتم دهی

مِنَ الْفَاقَةِ وَتُغْنِيَنِي عَنِ الْمَسْئَلَةِ إِلَى الْمَخْلُوقِينَ وَتَكْفِينِي هَمَّ

و از سؤال از مردم، بی‌نیازم گردانی و مرا از

مَنْ أَخَافُ هَمَّهُ وَعُسْرَ مَنْ أَخَافُ عُسْرَهُ وَحُزُونََ مَنْ أَخَافُ

اندوه اذیتگران و سختگیری و فشار خستگوانان و

حُزُونََتَهُ وَشَرَّ مَنْ أَخَافُ شَرَّهُ وَمَكْرَ مَنْ أَخَافُ مَكْرَهُ وَبَغْيَ مَنْ

شر آشوار و مکر حيله گران و ظلم ستم پیشگان و

أَخَافُ بَغْيَهُ وَجَوْرَ مَنْ أَخَافُ جَوْرَهُ وَسُلْطَانَ مَنْ أَخَافُ سُلْطَانَهُ

بسیعالتی بیدادگران و تسلط قدرتمندان و

وَكَيْدَ مَنْ أَخَافُ كَيْدَهُ وَمَقْدَرَةَ مَنْ أَخَافُ مَقْدَرَتَهُ عَلَيَّ وَتَرْدَ

نیرنگ بداندیشان و ثروت توانمندان پناهم داده و کفایت نمایی.

عَنِّي كَيْدَ الْكَيْدَةِ وَمَكْرَ الْمَكْرَةِ اللَّهُمَّ مَنْ أَرَادَنِي فَارِدُهُ وَمَنْ

خدایا نیرنگ مکاران و فریب فریبکاران را از من دور گردان پروردگارا شر

كَادَنِي فَكَيْدُهُ وَاصْرِفْ عَنِّي كَيْدَهُ وَمَكْرَهُ وَبَأْسَهُ وَأَمَانِيَّهٗ

بداندیش و نیرنگباز را به خودش برگردان و خطر نیرنگ و حیلہ

وَأَمْنَعُهُ عَنِّي كَيْفَ شِئْتَ وَانِّي شِئْتُ اللَّهُمَّ اشْغَلْهُ عَنِّي بِفَقْرٍ

و ستیز و سوء نیت اورا به هر طور و هر زمان کہ صلاح می دانی از من بر طرف ساز و او را به فقر

لَا تَجْبِرُهُ وَبِبَلَاءٍ لَا تَسْتُرُهُ وَبِفَاقَةٍ لَا تَسُدُّهَا وَبِسُقْمٍ لَا تُغَافِيهِ وَ

جبران ناپذیر و مصیبت آشکار و نیاز خلأ ناپذیر و بیماری غیر قابل علاج

ذُلٌّ لَا تُعِزُّهُ وَبِمَسْكِنَةٍ لَا تَجْبِرُهَا اللَّهُمَّ اضْرِبْ بِالذُّلِّ نَصَبَ

و ذلت دائمی و بیچارگی ہمیشگی گرفتار ساز پروردگارا ذلت نفس را نصب العین

عَيْنِيهِ وَأَدْخِلْ عَلَيْهِ الْفَقْرَ فِي مَنْزِلِهِ وَالْعِلَّةَ وَالسُّقْمَ فِي بَدَنِهِ

او قرار ده و زندگی او را به تهیدستی گرفتار کن و بدن او را به درد و مرض

حَتَّى تَشْغَلَهُ عَنِّي بِشُغْلٍ شَاغِلٍ لِأَفْرَاحِ لَهُ وَأَنْسِيهِ

مبتلا ساز تا او همیشه مشغول گرفتاری خودش باشد و مرا از یاد

ذِكْرِي كَمَا أَنْسَيْتَهُ ذِكْرَكَ وَخُذْ عَنِّي بِسَمْعِهِ وَبَصَرِهِ

او بپرچنانکہ یاد خود را از خاطرش برده ای و شر گوش و چشم

وَلِسَانِهِ وَيَدَيْهِ وَرِجْلَيْهِ وَقَلْبِهِ وَجَمِيعِ جَوَارِحِهِ وَأَدْخِلْ

و زبان و دست و پا و قلب و همه اعضای او را از من بر طرف کن و دردی به

عَلَيْهِ فِي جَمِيعِ ذَلِكَ السُّقْمِ وَلَا تَشْفِهِ حَتَّى تَجْعَلَ

تمام این اعضا و جوارحش مسلط فرما کہ ابدأ شفا نبخشی تا بجای پرداختن به

ذَلِكَ لَهُ شُغْلًا شَاغِلًا بِهِ عَنِّي وَعَنْ ذِكْرِي وَاکْفِينِي يَا

اذیت من به گرفتاری خویش مشغول شود و یاد من از خاطرش برود و مهتات مرا

کَافِي مَا لَا يَكْفِي سِوَاكَ فَإِنَّكَ الْكَافِي لِكَافِي سِوَاكَ

کفایت فرما ای کفایت کننده مهتاتی که دیگران از حل او عاجزند تنها کفایت کننده مهتات

وَمُفْرَجٌ لِمُفْرَجِ سِوَاكَ وَ مُغِيثٌ لِمُغِيثِ سِوَاكَ

در عالم توئی و غیر از تو کفایت کننده‌ای نیست و در جهان تنها گشایش بخش کارها و

وَجَارٌ لَأَجَارِ سِوَاكَ خَابَ مَنْ كَانَ جَارُهُ سِوَاكَ

فریادرس خلایق و تنها پناهگاه بیچارگان توئی و جز تو نیست. محروم آنکس که به غیر تو

وَمُغِيثُهُ سِوَاكَ وَمَفْرَعُهُ إِلَى سِوَاكَ وَمَهْرَبُهُ إِلَى سِوَاكَ

پناه برد و از غیر تو فریاد رسی کند و به درگاه غیر تو گریزد

وَمَلْجَأُهُ إِلَى غَيْرِكَ وَمَنْجَاهُ مِنْ مَخْلُوقِ غَيْرِكَ فَإِنَّتِ ثِقْتِي

و پناه برد و از غیر تو نجات خواهی کند فقط توئی مورد اعتماد و

وَرَجَائِي وَمَفْرَعِي وَمَهْرَبِي وَمَلْجَأِي وَمَنْجَايَ فَبِكَ اسْتَفْتِحُ

امید من و فریاد رس و گریزگاه من و پناهگاه و نجات بخش من و از تو پیروزی

وَبِكَ اسْتَنْجِعُ وَبِمُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ اتَّوَجَّهُ إِلَيْكَ وَأَتَوَسَّلُ

و موفقیت می‌طلبم و بواسطه محمد و آل محمد به درگاه تو رو می‌آورم و آنان را وسیله

وَأَتَشَفَّعُ فَاسْئَلُكَ يَا اللَّهُ يَا اللَّهُ يَا اللَّهُ فَلَكَ الْحَمْدُ وَلَكَ

و شفیع خود فرار می‌دهم و از تو می‌خواهم ای خدا ای خدا ای خدا! سپاس و

الشُّكْرُ وَإِلَيْكَ الْمُشْتَكِي وَ أَنْتَ الْمُسْتَعَانُ فَاسْئَلُكَ يَا اللَّهُ

ستایش مخصوص تست و به درگاه توشکوه می‌کنم و یاری کننده فقط تو هستی ای خدا

يَا اَللّٰهُ يَا اَللّٰهُ بِحَقِّ مُحَمَّدٍ وَّ اٰلِ مُحَمَّدٍ اَنْ تُصَلِّيَ عَلٰى مُحَمَّدٍ

ای خدا ای خدا! بحق محمد و آل محمد از تو می‌خواهم که درود

وَّ اٰلِ مُحَمَّدٍ وَّ اَنْ تَكْشِفَ عَنِّيْ غَمِّيْ وَ هَمِّيْ وَ كَرْبِيْ فِيْ مَقَامِيْ

فرستی بر محمد و خاندانش و در این موقعیت غم و اندوه و نگرانی مرا برطرف سازی

هَذَا كَمَا كَشَفْتَ عَن نَّبِيِّكَ هَمَّهُ وَ غَمَّهُ وَ كَرْبَهُ وَ كَفَيْتَهُ هَوْلَ

چنانکه غم و اندوه و نگرانی پیغمبرت را برطرف نمودی و هول و هراس دشمنش را کفایت نمودی. گرفتاریهای

عَدُوِّهِ فَا كْشِفْ عَنِّيْ كَمَا كَشَفْتَ عَنْهُ وَ فَرِّجْ عَنِّيْ كَمَا فَرَّجْتَ

مرا برطرف ساز چنانکه از آن حضرت برطرف ساختی و در کار من گشایش بخش چنانکه به آن حضرت بخشیدی

عَنْهُ وَ اَكْفِنِيْ كَمَا كَفَيْتَهُ وَ اصْرِفْ عَنِّيْ هَوْلَ مَا اَخَافُ هَوْلَهُ

و امورم را کفایت فرما چنانکه از او کفایت فرمودی و هر چه از آن هراسانم برطرف گردان و آنچه

وَمَوْئِنَةٌ مَا اَخَافُ مَوْئِنَتَهُ وَ هَمٌّ مَا اَخَافُ هَمَّهُ بِالْمَوْئِنَةِ عَلٰى

از مشقت و زحمت آن ترسانم و از انسدوه آن بی‌مناکم کفایت فرما

نَفْسِيْ مِنْ ذٰلِكَ وَ اصْرِفْنِيْ بِقَضَاءِ حَوَائِجِيْ وَ كِفَايَةِ مَا اَهَمَّنِيْ

و مرا از درگناهت با برآورده شدن حاجات و

هَمَّهُ مِنْ اَمْرِ اٰخِرَتِيْ وَ دُنْيَايَ يَا اَمِيْرَ الْمُؤْمِنِيْنَ وَيَا اَبَا عَبْدِ اللّٰهِ

کفایت تمام مهمات دنیا و آخرت برگردان ای امیر مؤمنان و ای اباعبداللّه

عَلَيْكَ مِنِّيْ سَلَامٌ اللّٰهُ اَبَدًا مَا بَقِيْتُ وَ بَقِيَ اللَّيْلُ وَ النَّهَارُ

مادامی که من هستم و شب و روز برقرار است از طرف من درود جاودانه الهی بر شما باد.

وَلَا جَعَلَهُ اللّٰهُ اٰخِرَ الْعَهْدِ مِنْ زِيَارَتِكُمَا وَلَا فَرَّقَ اللّٰهُ بَيْنِيْ

و خداوند این زیارت را آخرین دیدار من از شما قرار ندهد و میان من و شما در دنیا و آخرت جدائی نیفکند. خدایا

وَبَيْنَكُمَا اللَّهُمَّ أَحْيِي حَيوةَ مُحَمَّدٍ وَذُرِّيَّتِهِ وَأَمِثْنِي مَمَاتَهُمْ

مرازنده بدار بآنگونه که محمد و ذریه او رازنده داشتی و بمیران بآنگونه که آنانرا میراندی

وَتَوَفَّنِي عَلَىٰ مِلَّتِهِمْ وَأَحْشُرْنِي فِي زُمْرَتِهِمْ وَلَا تُفَرِّقْ بَيْنِي

و مرا بر شریعت آنان بمیران و در گروه آنان محشور فرما و میان من

وَبَيْنَهُمْ طَرْفَةَ عَيْنٍ أَبَدًا فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ يَا

و آنان در دنیا و آخرت یک چشم بهم زدن جدائی مینداز

أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ وَيَا أَبَا عَبْدِ اللَّهِ أَتَيْتُكُمْ زَائِرًا وَمُتَوَسِّلًا

ای امیر مؤمنان و ای اباعبدالله به قصد زیارت شما آمده‌ام و شمارا در پیشگاه

إِلَى اللَّهِ رَبِّي وَرَبِّكُمْ وَمُتَوَجِّهًا إِلَيْهِ بِكُمْ وَمُسْتَشْفِعًا

حق که پروردگار من و شماست وسیله قرار داده‌ام و بواسطه شما بسوی او رومی‌کنم

بِكُمْ إِلَى اللَّهِ فِي حَاجَتِي هَذِهِ فَاشْفَعَالِي فَإِنَّ لَكُمْ

و در این حاجتم شما را نزد او شفیع قرار داده‌ام. اینک در پیشگاه حق از من شفاعت نمایند زیرا شما

عِنْدَ اللَّهِ الْمَقَامَ الْمَحْمُودَ وَالْجَاهَ الْوَجِيهَ وَالْمَنْزِلَ

نزد او دارای مقام ستوده و آبروی ارزنده و رتبه

الرَّفِيعَ وَالْوَسِيلَةَ إِنِّي أَنْقَلِبُ عَنْكُمْ مُنْتَظِرًا لِتَنْجُزِ

والا و وساطت با ارزش هستید. و اینک از زیارت شما برمی‌گردم و در انتظار برآورده

الْحَاجَةِ وَقَضَائِهَا وَنَجَاحِهَا مِنَ اللَّهِ بِشَفَاعَتِكُمْ لِي

شدن قطعی و باموفقیت حاجات خود از خدا به برکت شفاعت شما هستم.

إِلَى اللَّهِ فِي ذَلِكَ فَلَا أُخِيبُ وَلَا يَكُونُ مُنْقَلَبِي مُنْقَلَبًا

و امیدوارم که ناامید برنگردم و این زیارت، مایه‌ی زیانکاری و

خَائِبًا خَاسِرًا بَلْ يَكُونُ مُنْقَلَبِي مُنْقَلَبًا رَاجِحًا مُفْلِحًا

محرومت من نباشد بلکه از درخانه شما بافضیلت و رستگاری

مُنْجِحًا مُسْتَجَابًا بِقَضَاءِ جَمِيعِ حَوَائِجِي وَتَشَفَّعَالِي

و با موفقیت قرین با برآورده شدن تمام حاجاتم برگردم. نزد خدا از من شفاعت

إِلَى اللَّهِ أَنْقَلَبْتُ عَلَى مَا شَاءَ اللَّهُ وَلَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا

نمایند که برگردم بر آنچه خواست خدا بر آن تعلق گرفته است زیرا تمام قدرت و نیرو در انحصار

بِاللَّهِ مَفْوضًا أَمْرِي إِلَى اللَّهِ مُلْجَأً ظَهْرِي إِلَى اللَّهِ

خداست و کار خود را به خدا واگذار کنم و خدا را پشت و پناهم قرار دهم

مُتَوَكِّلًا عَلَى اللَّهِ وَأَقُولُ حَسْبِيَ اللَّهُ وَكَفَى سَمِعَ اللَّهُ

و به خدا توکل نمایم و بگویم که عنایت خدا مرا کافی است و صدای دعا کننده هارا می شنود

لِمَنْ دَعَى لَيْسَ لِي وَرَاءَ اللَّهِ وَرَأْيَكُمْ يَا سَادَتِي

و بالاتر از خدا و شما کسی نیست که به او امیدوار باشم. ای سروران من

مُنْتَهَى مَا شَاءَ رَبِّي كَانَ وَمَا لَمْ يَشَأْ لَمْ يَكُنْ وَلَا حَوْلَ

آنچه خواست خداست خواهد شد و آنچه خواست خدا نیست نخواهد شد. غیر از قدرت

وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ أَسْتَوْدِعُكُمْ اللَّهُ وَلَا جَعَلَهُ اللَّهُ آخِرَ

و نیروی حق هیچ قدرت و نیروئی در عالم نیست. اینک شما را بسخدا می سپارم و خدا این زیارت را

الْعَهْدِ مِنِّي إِلَيْكُمْ أَنْصَرَفْتُ يَا سَيِّدِي يَا

آخرین دیدار قرار ندهد از شما خدا حافظی می کنم ای سرور من ای

أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ وَمَوْلَايَ وَأَنْتَ يَا أبا عَبْدِ اللَّهِ يَا سَيِّدِي

امیر مؤمنان ای مولای من و ای ابا عبد الله ای سرور من

وَسَلَامِي عَلَيْكُمَا مُتَّصِلٌ مَا تَّصَلَ اللَّيْلُ وَالنَّهَارُ

سلام جاودانه و بیدریغ من بر شما باد مادامیکه شب و روز برقرار است.

وَاصِلٌ ذَلِكَ إِلَيْكُمَا غَيْرُ مَخْجُوبٍ عَنْكُمَا سَلَامِي

واز خدا می‌خواهم بحق شما این زیارت مرا

انشاء الله وَأَسْأَلُهُ بِحَقِّكُمَا أَنْ يَشَاءَ ذَلِكَ وَيَفْعَلَ فَإِنَّهُ

بپذیرد زیرا او ستوده و بزرگوار است

حَمِيدٌ مَجِيدٌ انْقَلَبْتُ يَا سَيِّدِي عَنْكُمَا تَائِبًا حَامِدًا لِلَّهِ

واز دیدار شما برمی‌گردم و از تمام گناهانم توبه کرده و خدا را ستایش کرده

شَاكِرًا رَاجِعًا لِلْإِجَابَةِ غَيْرَ آيِسٍ وَلَا قَانِطٍ أَيْبًا عَائِدًا

و سپاس می‌گویم و امیدوارم که دعاهایم به اجابت رسد و از درگاه کرم شما مأیوس و ناامید نیستم

رَاجِعًا إِلَى زِيَارَتِكُمَا غَيْرَ رَاجِبٍ عَنْكُمَا وَلَا مِنْ

که دوباره به زیارت شما موفق شوم و از شما و زیارت شما

زِيَارَتِكُمَا بَلْ رَاجِعٌ عَائِدٌ انشاء الله وَلَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ

روگردان نیستم بلکه دوباره به زیارت شما خواهم آمد انشاء الله. تمام نیرو و قدرت

إِلَّا بِاللَّهِ يَا سَادَتِي رَغِبْتُ إِلَيْكُمَا وَإِلَى زِيَارَتِكُمَا بَعْدَ

در انحصار خداست ای سروران من بسوی شما و زیارت شما مشتاقم در صورتیکه

أَنْ زَهَدَ فِيكُمَا وَفِي زِيَارَتِكُمَا أَهْلُ الدُّنْيَا فَلَا خِيْبَتِي

دنیاپرستان به شما و دیدار شما تمایل ندارند خداوند مرا محروم نگرداند از آنچه

اللَّهُ مَا رَجَوْتُ وَمَا مَلَّتْ فِي زِيَارَتِكُمَا إِنَّهُ قَرِيبٌ مُجِيبٌ

که از زیارت شما امیدوار و آرزو مندم همانا او به ما نزدیک است و به اجابت می‌رساند

آثار چاپ شده‌ی مؤلف

- ۱- ابو ریحان بیرونی / چاپ دوم / دارالتبلیغ اسلامی / قم.
- ۲- اجساد جاویدان / چاپ دوم / نشر حاذق / قم.
- ۳- ارزبایی تمدن غرب / چاپ سوم / انتشارات رسالت / قم.
- ۴- ارمغان صافی / چاپ اول / انتشارات دلیل ما / قم.
- ۵- ارمغان مجلسی / چاپ پانزدهم / انتشارات رسالت / قم.
- ۶- اسرار نماز / چاپ چهارم / انتشارات رسالت / قم.
- ۷- اعتقادات علامه‌ی مجلسی / چاپ سوم / انتشارات رسالت / قم.
- ۸- اماکن زیارتی منتسب به امام زمان / سلسله مقالات / انتظار / قم.
- ۹- او خواهد آمد / چاپ دوازدهم / انتشارات رسالت / قم.
- ۱۰- با دعای ندبه در پگاه جمعه / چاپ اول / نشر موعود / تهران.
- ۱۱- بانوی اسلام / چاپ اول / دارالتبلیغ اسلامی / قم.
- ۱۲- تاریخ شیعه‌ی زیدیه / چاپ اول / دانشگاه شیراز.
- ۱۳- تاریخ وهابیان / چاپ اول / نشر طوفان / تهران.
- ۱۴- تاریخچه‌ی عاشورا / ترکی استانبولی / انتشارات زمان / استانبول.
- ۱۵- ترجمه‌ی مصور سوره‌ی رعد / به سه زبان / دفتر نشر / تهران.
- ۱۶- ترجمه‌ی مصور سوره‌ی الرّحمن / به چهار زبان / انتشارات اوس / استانبول.
- ۱۷- تشرفات در میان نفی و اثبات / سلسله مقالات / موعود / تهران.
- ۱۸- تشیع یا اسلام راستین / چاپ ششم / بنیاد بعثت / تهران.
- ۱۹- جزیره‌ی خضراء / چاپ چهاردهم / انتشارات رسالت / قم.
- ۲۰- جغرافیای کشورهای اسلامی / سلسله مقالات / نسل نو / قم.
- ۲۱- چهل حدیث از غیبت فضل بن شاذان / چاپ اول / نشر حاذق / قم.
- ۲۲- چهل حدیث پیرامون نور یزدان / چاپ اول / نشر حاذق / قم.
- ۲۳- چهل حدیث پیرامون یوسف زهرا / چاپ اول / نشر حاذق / قم.
- ۲۴- چهل حدیث در مناقب اولین پیشوا / چاپ اول / انتشارات رسالت / قم.
- ۲۵- چهل حدیث در مناقب ام ابیها / چاپ اول / انتشارات رسالت / قم.
- ۲۶- حضرت مهدی و رابطه‌ی العالم الاسلامی / ترکی / انتشارات زمان / استانبول.
- ۲۷- دانشگاه امام صادق علیه السلام / چاپ اول / دارالتبلیغ اسلامی / قم.
- ۲۸- دراسته‌ی عن حیاة فاطمة علیها السلام / عربی / چاپ اول / بحرین.
- ۲۹- در حریم حضرت معصومه علیها السلام / چاپ دوم / نشر رسالت / قم.

- ۷۲ / از شب عاشور تا آدینه‌ی ظهور
- ۳۰- راهنمای قبله / ترکی استانبولی / انتشارات زمان / استانبول.
- ۳۱- روزگار رهائی / چاپ سوّم / نشر آفاق / تهران.
- ۳۲- روزه در اسلام / ترکی استانبولی / انتشارات زمان / استانبول.
- ۳۳- رهبری در اسلام / ترکی استانبولی / انتشارات زمان / استانبول.
- ۳۴- زندگانی کریمه‌ی اهل بیت / نشر حاذق / قم.
- ۳۵- زمینه‌سازان حکومت امام زمان / نشر توحید / تهران.
- ۳۶- زیارت عاشورا و آثار معجز آسای آن / چاپ پنجم / انتشارات رسالت / قم.
- ۳۷- زیارتنامه‌ی حضرت معصومه / چاپ دوم / نشر حاذق / قم.
- ۳۸- سرچشمه‌ی کوثر / چاپ سوم / انتشارات راه و داد / کرج.
- ۳۹- سند حدیث کساء / چاپ دوّم / انتشارات رسالت / قم.
- ۴۰- سیری در ترجمه‌های قرآن / سلسله مقالات / نسل نو / قم.
- ۴۱- سیمای مدینه / سلسله مقالات / میقات / تهران.
- ۴۲- طول عمر امام زمان علیه السلام / چاپ سوّم / انتشارات طاووس بهشتیان / قم.
- ۴۳- عاشورا چه روزیست ؟ / ترکی استانبولی / انتشارات زمان / استانبول.
- ۴۴- علامه‌ی اقبال در مدینه / چاپ اوّل / دارالتبلیغ اسلامی / قم.
- ۴۵- علی اول / چاپ دوم / نشر موعود / تهران.
- ۴۶- علی و فلسفه‌ی الهی / چاپ اوّل / بنیاد علامه‌ی طباطبائی / قم.
- ۴۷- قرآن معجزه‌ی جاویدان / ترکی استانبولی / انتشارات زمان / استانبول.
- ۴۸- قربانیان الکلیسم / سلسله مقالات / نسل جوان / قم.
- ۴۹- کتابنامه‌ی آثار ماندگار تنهار یادگار پیامبر / چاپ اول / انتشارات دلیل ما / قم.
- ۵۰- کتابنامه‌ی حضرت مهدی علیه السلام / چاپ اول / انتشارات الهادی / قم.
- ۵۱- کرامات معصومیه / چاپ دوم / انتشارات حاذق / قم.
- ۵۲- کریمه‌ی اهل بیت / چاپ اوّل / انتشارات حاذق / قم.
- ۵۳- گزارش لحظه به لحظه از میلاد نور / چاپ اول / انتشارات رسالت / قم.
- ۵۴- معارف اسلامی / ترکی استانبولی / انتشارات زمان / استانبول.
- ۵۵- میثم تمار / چاپ اوّل / انتشارات توحید / تهران.
- ۵۶- میلاد نور / چاپ اول / مسجد صدریه / تهران.
- ۵۷- نبراس الزائر / چاپ اول / انتشارات رسالت / قم.
- ۵۸- نبراس الفائزین بزیارة امیرالمؤمنین علیه السلام / چاپ اول / نشر تک / قم.
- ۵۹- نقش امام زمان در جهان هستی / چاپ سوّم / دارالتبلیغ اسلامی / قم.
- ۶۰- نقش روزه در درمان بیماریها / به هشت زبان / کعبه / تهران.

سؤال برای مسابقه

۱- این جمله خطاب به امام حسین علیه السلام از چه کسی است؟
اگر روزگار مرا به تأخیر انداخت...، اینک هر صبح و شام برایت
نوحه سرایی می‌کنم و به جای اشک از دیدگانم خون می‌فشانم.

الف: امام باقر علیه السلام

ب: امام صادق علیه السلام

ج: امام رضا علیه السلام

د: امام زمان علیه السلام

۲- در آیه شریفه **وَ مَنْ قُتِلَ مَظْلُوماً فَقَدْ جَعَلْنَا لَوْلِيَّهِ سُلْطٰنًا**، به چه کسانی
اشاره شده است؟

الف: امام حسین علیه السلام و پیامبر صلی الله علیه و آله

ب: حضرت علی علیه السلام و امام زمان علیه السلام

ج: حضرت علی علیه السلام و امام حسین علیه السلام

د: امام حسین علیه السلام و امام زمان علیه السلام

۳- امام صادق علیه السلام می‌فرماید:

سوره فجر را در نمازهای واجب و مستحبی خود بخوانید که سوره...
می‌باشد.

الف: امام حسین

ب: امام زمان علیه السلام

ج: پیامبر صلی الله علیه و آله

د: اهل بیت علیهم السلام

۴- بنا به اراده خداوند، انتقام از قاتلان امام حسین علیه السلام به عهده چه کسی
خواهد بود؟

الف: ملائکه

ب: امام زمان علیه السلام

ج: همه امامان علیهم السلام

د: پیامبر صلی الله علیه و آله و ائمه علیهم السلام

۵- بنا به فرموده امام صادق علیه السلام روزی که حضرت مهدی علیه السلام، میان رکن و مقام قیام کرده، و ندای «بیعت برای خدا» سر می‌دهند چه روزی است؟

الف: روز ۲۱ ماه رمضان

ب: روز ۲۳ ماه رمضان

ج: روز عاشورا

د: هیچکدام

۶- پایتخت دولت کریمه امام زمان علیه السلام کجاست؟

الف: مکه

ب: مدینه

ج: کوفه

د: بیت المقدس

۷- شعار ۴۰۰۰ فرشته که با چهره‌ای غبارآلود در کنار قبر امام حسین علیه السلام

مقیم هستند، تا در هنگامه ظهور از یاران قائم علیه السلام باشند، چیست؟

الف: یا مظلوم

ب: یا لثارات الحسین؛

ج: قتل الحسین عطشانان

د: هیچ کدام

۸- این جمله از چه کسی است؟ (هر چه می‌خواهی تلاش کن،

حیله‌هایت را به کار بینداز، همه توانت را به کار بگیر، به خدا سوگند هرگز

نمی‌توانی نام ما را از صفحه روزگار بیندازی و کانون وحی ما را نابود کنی)

الف: امام حسین علیه السلام

ب: حضرت زینب علیها السلام

ج: امام سجاد علیه السلام

د: امام زمان علیه السلام

۹- این روایت در کتاب کدامیک از بزرگان آمده است؟

(هر کس بنخواهد روح ۱۲۴۰۰۰ پیامبر با او مصافحه کند در شب نیمه

شعبان به زیارت امام حسین علیه السلام برود).

الف: شیخ طوسی

ب: شیخ مفید

ج: شیخ کلینی

د: ابن قولویه

۱۰- زیارت مخصوصی را که شیخ طوسی نقل کرده که علاقمندان در

وطن خود غسل کرده به پشت بام یا صحرا رفته، امام حسین علیه السلام را از راه دور

با آن زیارت کنند. مربوط به چه روزی است؟

الف: روز غدیر

ب: روز جمعه

ج: روز عاشورا

د: اول محرم

۱۱- این روایت از چه کسی است؟

(ای صفوان! هر حاجتی برای تو پیش آید، هر کجا باشی این زیارت

(عاشورا) را با این دعا (علقمه) بخوان و حاجتت را بطلب، که حاجتت روا

می‌گردد، زیرا خداوند به وعده‌ای که به پیامبرش داده هرگز تخلف نمی‌کند.

الف: امام سجاد علیه السلام

ب: امام باقر علیه السلام

ج: امام صادق علیه السلام

د: امام زمان علیه السلام

۱۲ - همه امامان کشتی نجاتند، لکن کشتی... سریعتر است.

الف: حضرت علی علیه السلام

ب: امام حسین علیه السلام

ج: امام زمان علیه السلام

د: پیامبر صلی الله علیه و آله

پاسخنامه سوالات

الف	ب	ج	د	الف	ب	ج	د
☐	☐	☐	☐	۷	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐	۸	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐	۹	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐	۱۰	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐	۱۱	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐	۱۲	☐	☐	☐

نام خانوادگی..... نام پدر.....

سال تولد..... شماره شناسنامه..... تلفن ثابت ...

آدرس:.....

توجه: لطفاً پاسخنامه را فقط به محلی که کتاب راتهییه کرده‌اید ارسال فرمایید